

SLUŽBENI VJESNIK

BISKUPIJE KRK

God. 2012.

broj 2

BISKUPOVA VAZMENA PORUKA

Braćo i sestre!

U Vazmenoj noći, na početku proslave Kristove pobjede nad smrću, Crkva užije Vazmenu svijeću koja postaje znakom prisutnosti Isusa Uskrsloga, dakle živoga, među nama. Isus je do svršetka svijeta sa svojom Crkvom i u svojoj Crkvi. Svećenik paleći svijeću izriče poklik: «Svjetlo slavno uskrsloga Krista raspršilo tmine pameti i srca». Upaljena uskrsna svijeća naviješta da je Kristovo svjetlo ono koje razbija tamu. Isus je sebe nazvao Svjetlom; «Ja, Svjetlo, došao sam na svijet da nijedan koji u me vjeruje ne ostaje u tami» (usp. Lk 12,46).

Evandelist Marko iznosi kako se Isus jednom našao pred velikim mnoštvom ljudi koji su došli slušati ga, željni jasno čuti nekoga kome će moći vjerovati i tko ih neće prevariti. Isus je tada osjetio veliku samilost i sućut prema okupljenim ljudima jer su bili kao ovce bez pastira, potpuno prepušteni onima koji su ih iskorištavali. Među tolikima koji su mnogo obećavali, nudili i govorili nisu znali kome se obratiti i kome vjerovati, jer su uvijek iznova bili prevareni.

Zar ne mora živi Isus osjećati veliku samilost i prema nama, ljudima ovoga vremena, u kojem se izgovaraju velike riječi koje ništa vrijedno ne sadrže i iza kojih stoji samo velika zbunjenost. Kome trebamo ići? Koje su to vrijednosti po kojima se možemo ravnati? Tko je taj koji će nam jasno i sigurno kazati kako ćemo u obiteljima i školama odgajati djecu i mlade? Kakvi se to programi uvode? Jesu li ti programi utemeljeni na Božjoj istini o čovjeku? Isus Krist je to svjetlo koje tjera tamu pameti i srca. U njemu raspoznavamo što je pravo i istinito, a što pogrešno i lažno; što je svjetlo, a što mračno.

Crkva danas na Vazam naviješta svim ljudima uskrsnu radost koja tjera strah i nesigurnost. U Isusu Kristu koji je pobijedio smrt nalazi se lijek brigama i neizvjesnostima koje nas uništavaju. U mnogim je ljudima Bog umro, a gdje nestaje Bog, nestaje i čovjek. Smrt Boga rezultira smrću čovjeka. U onaj dan kada se čovjek Adam odalečio od Boga, potpisao je svoju smrtnu osudu. Tada je po prvi put osjetio strah i potrebu da se sakrije. Krist, novi Adam, danas postaje uzrokom nade i omogućuje svima da žive bez straha.

Još jednom ovog Uskrsa odzvanja Isusov pozdrav i ohrabrenje: Mir vama! Ne bojte se! Ja sam! Neka ovaj pozdrav u svima vama, braćo i sestre, vjernici Krčke biskupije, postane stvarnost. Bio Vam blagoslovljen Uskrs!

U Krku, na četvrtu korizmenu nedjelju, 18. ožujka 2012.

VAŠ BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 153/2012.

Krk, 27. ožujka 2012.

Ovu poruku neka svećenici pročitaju vjernicima na svetkovinu Vazma na svim misama s pukom.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

DOKUMENTI

APOSTOLSKO PISMO U OBLIKU MOTU PROPRIA PAPE BENEDIKTA XVI.
KOJIM SE PROGLAŠAVA GODINA VJERE

Porta Fidei

1. «Vrata vjere» (usp. *Dj* 14, 27) koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoj Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova se praga može prijeći kada je Božja riječ naviještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava. Proći kroz ta vrata znači krenuti na put koji traje cio život. Taj put započinje krštenjem (usp. *Rim* 6, 4), po kojem možemo Boga nazivati Ocem, a završava prijelazom iz smrti u vječni život, plod uskrsnuća Gospodina Isusa koji je, darom Duha Svetoga, htio učiniti dionicima svoje slave sve koji vjeruju u njega (usp. *Iv* 17, 22). Ispovijedati vjeru u Trojstvo – Oca, Sina i Duha Svetoga – znači vjerovati u jednog Boga koji je Ljubav (usp. *I Iv* 4, 8): Otac, koji je u punini vremena poslao svoga Sina radi našeg spasenja; Isus Krist, koji je u otajstvu svoje smrti i uskrsnuća otkupio svijet; Duh Sveti, koji vodi Crkvu kroz stoljećâ u iščekivanju Gospodinova povratka u slavi.

2. Od samog početka svoje službe kao Petrova nasljednika podsjećao sam na potrebu da se ponovno otkrije put vjere da bi se sve jasnije iznosilo na vidjelo radost i obnovljeni zanos susreta s Kristom. U Homiliji na misi prigodom početka pontifikata napisao sam: «Crkva u cjelini, i pastiri u njoj, moraju poput Krista krenuti na put, da izvedu ljude iz pustinje i povedu ih prema mjestu života, prema prijateljstvu sa Sinom Božjim, prema Onome koji nam daje život u punini» [1]. Nerijetko se događa da se vjernici više brinu za društvene, kulturne i političke posljedice svoga zauzimanja, dok na vjeru i dalje gledaju kao na nešto što se samo po sebi podrazumijeva u zajedničkom životu. No zapravo ta pretpostavka ne samo da se

više ne može uzimati zdravo za gotovo, već je štoviše često zanijekana [2]. Dok je u prošlosti bilo moguće prepoznati jedinstveno kulturnu matricu, koja je naširoko prihvaćana u svojem podsjećanju na sadržaje vjere i na vrijednosti koje ona nadahnjuje, danas se čini kako, uslijed duboke krize vjere kojom su pogođene mnoge osobe, to nije slučaj u velikim područjima društva.

3. Ne možemo prihvatiti da sol postane bljutava i da svjetlo bude skriveno (usp. *Mt* 5, 13-16). I današnji čovjek može iznova osjetiti potrebu poput Samarijanke poći na zdenac da sluša Isusa, koji poziva vjerovati u Nj i crpiti s njegova izvora, iz kojeg teče voda živa (usp. *Iv* 4,14). Moramo s novom radošću u srcu uživati Božju riječ, koju je na vjerni način prenijela Crkva, i Kruh života, koji se daju kao potpora onima koji su njegovi učenici (usp. *Iv* 6, 51). Isusovo se učenje, naime, i danas razliježe s jednakom snagom: «Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni» (*Iv* 6, 27). Pitanje koje su postavili njegovi slušatelji: «Što nam je činiti da bismo radili djela Božja?» (*Iv* 6, 28), postavljamo i mi danas. Znamo Isusov odgovor: «Djelo je Božje da vjerujete u onoga kojega je on poslao» (*Iv* 6, 29). Vjera u Isusa Krista je, dakle, put kojim se može definitivno prispjeti k spasenju.

4. U svjetlu svega ovoga odlučio sam proglasiti *Godinu vjere*. Ona će započeti 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila a završit će na svetkovinu Gospodina Našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja, 24. studenog

2013. Na dan 11. listopada 2012. obilježiti će se također dvadeseta obljetnica objavljivanja *Katekizma Katoličke Crkve*, kojeg je proglasio moj prethodnik, blaženi papa Ivan Pavao II. [3], sa ciljem da svim vjernicima predstavi snagu i ljepotu vjere. Taj je dokument, istinski plod Drugog vatikanskog koncila, zatražen od Izvanredne biskupske sinode iz 1985. kao sredstvo koje će biti stavljeno u službu kateheze [4], a ostvaren je zahvaljujući suradnji čitavog episkopata Katoličke Crkve. Nadalje, tema Opće skupštine Biskupske sinode koju sam sazvao za mjesec listopad 2012. glasi *Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere*. Bit će to dobra prilika da se čitavu crkvenu zajednicu uvede u vrijeme posebnog razmišljanja i ponovnog otkrivanja vjere. Nije to prvi put da se Crkvu poziva slaviti *Godinu vjere*. Moj časni prethodnik sluga Božji Pavao VI. proglasio je jednu 1967., u spomen na mučeništvo apostolâ Petra i Pavla na 1900. obljetnicu njihova najvišeg svjedočanstva. Zamislio ju je kao svečani trenutak za čitavu Crkvu da «istinski i iskreno ispovijedi istu vjeru»; on je, osim toga, htio da to bude potvrđeno «na individualan i zajednički način, slobodno i svjesno, na izvanjski i duhovan način, ponizno i iskreno» [5]. Smatrao je da će na taj način čitava Crkva moći obnoviti «jasnu svijest o svojoj vjeri, da je oživi, pročisti, potvrdi, ispovijedi» [6]. Veliki nemiri koji su se dogodili u toj godini još su bjelodanije pokazali koliko je takva jedna proslava bila nužna. Ona je zaključena *Ispoviješću vjere naroda Božjeg* [7], kojom se potvrdilo kako bitni sadržaji koji već vjekovima čine baštinu svih vjernikâ trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljavani na uvijek nov način kako bi se pružalo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama koje su različite od negdašnjih.

5. U određenom pogledu, moj časni prethodnik promatrao je tu godinu kao «posljedicu i zahtjev pokoncilskog razdoblja» [8], duboko svjestan ozbiljnih teškoća vremena, osobito u pogledu ispovijedanja prave vjere i njezina ispravnog tumačenja. Smat-

rao sam da vezati početak *Godine vjere* uz pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila može biti prava prigoda da se shvati da tekstovi koje su nam u naslijeđe ostavili koncilski oci, prema riječima blaženog Ivana Pavla II., «ne gube ni svoju vrijednost niti svoj sjaj. Potrebno je da budu čitani na primjeren način, da ih se upozna i usvoji kao stručne i mjerodavne tekstove Učiteljstva unutar crkvene zajednice... osjećam, više no ikad, dužnost ukazati na Koncil kao na veliku milost koja je zadobila Crkva u 20. stoljeću. U njemu nam je bio ponuđen siguran kompas da bi nas usmjerio tijekom hoda u stoljeću u koje ulazimo» [9]. Želim također snažno potvrditi ono što sam rekao u svezi Koncila nekoliko mjeseci nakon svog izbora za Petrova nasljednika: «ako se u njegovu čitanju i prihvaćanju vodimo ispravnom hermeneutikom, [Koncil] može biti i sve više postajati velika snaga za uvijek potrebnu obnovu Crkve» [10].

6. Obnova Crkva postiže se također svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici: vjernici su samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine koju nam je Gospodin Isus ostavio. Upravo je Koncil, u dogmatskoj konstituciji *Lumen gentium*, ustvrdio: «dok Krist, 'svet, nevin, neokaljan' (*Heb 7, 26*), nije poznavao grijeha (*usp. 2 Kor 5, 21*), nego je došao okajati prijestupe naroda (*usp. Heb 2, 17*), Crkva – koja u vlastitom krilu obuhvaća grješnike te je u isti mah i sveta i potrebna čišćenja – neprestano kroči putem pokore i obnove. Crkva 'žurno ide naprijed hodajući između progonâ svijeta i utjehâ Božjih', navješćujući križ i muku Gospodnju, sve dok on ne dođe (*usp. 1 Kor 11, 26*). Ona je okrijepljena snagom uskrsnuloga Gospodina kako bi strpljivošću i ljubavlju svladala svoje unutrašnje i vanjske žalosti i teškoće te u svijetu vjerno, iako zasjenjeno, otkrivala njegovo otajstvo, sve dok se ono na kraju ne bude očitovalo u punom svjetlu» [11].

Godina vjere, s toga gledišta, je poziv na autentično i obnovljeno obraćenje Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta. U otajstvu

svoje smrti i uskrsnuća, Bog je u punini objavio Ljubav koja spašava i poziva ljude na obraćenje života po oproštenju grijeha (usp. *Dj* 5, 31). Za apostola Pavla, ta Ljubav uvodi čovjeka u novi život: «Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života» (*Rim* 6, 4). Zahvaljujući vjeri, taj novi život oblikuje čitav ljudski život prema radikalno novoj stvarnosti uskrsnuća. U mjeri u kojoj slobodno surađuje, čovjekove misli i osjećaji, način razmišljanja i vladanje postupno se pročišćavaju i preobražavaju, u jednom hodu koji nije nikada u potpunosti dovršen na ovome svijetu. «Vjera ljubavlju djelotvorna» (*Gal* 5,6) postaje novo mjerilo shvaćanja i djelovanja koje mijenja čitav čovjekov život (usp. *Rim* 12, 2; *Kol* 3, 9-10; *Ef* 4, 20-29; 2 *Kor* 5, 17).

7. «*Caritas Christi urget nos*» (2 *Kor* 5, 14): Kristova je ljubav ta koja ispunjava naša srca i potiče nas na evangelizaciju. On – danas kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima na zemlji (usp. *Mt* 28, 19). Svojom ljubavlju, Isus Krist privlači sebi ljude svih pokoljenja: u svakom dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj naviještaj evanđelja, s nalogom koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim zauzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrilo radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere. U svakodnevnom otkrivanju njegove ljubavi misijsko zauzimanje vjernika crpi trajnu ljubav i snagu. Vjera, naime, raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kada se prenosi kao iskustvo milosti i radosti. Ona daje da naš rad uroditi plodom, jer širi naše srce u nadi i omogućuje nam pružati živo svjedočanstvo: otvara, naime, srce i um onih koji slušaju i prihvaćaju Gospodinov poziv da prionu uz njegovu Riječ kako bi postali njegovi učenici. Vjernici se, kaže sveti Augustin, «vjerom jačaju» [12]. Sveti hiponski biskup imao je itekako dobre razloge da se izrazi na taj način. Kao što nam je

poznato, njegov je život bio stalno traženje ljepote vjere sve dok njegovo srce nije našlo spokoja u Bogu [13]. Njegovi brojni spisi, u kojima objašnjava važnost vjerovanja i istinu vjere, ostaju sve do naših dana poput neke baštine neprocjenjive vrijednosti i omogućuju mnogim osobama koje traže Boga da pronađu pravi put koji ih vodi do «vrata vjere».

Samo vjerujući, dakle, vjera raste i jača se; ako želi posjedovati sigurnost u pogledu vlastitog života čovjeku nema druge već se prepuštati, svakog dana sve više, u ruke ljubavi koja se doima kao da sve više raste jer ima svoj izvor u Bogu.

8. U ovoj sretnoj prigodi, želim pozvati subraću biskupe iz čitavog svijeta da se pridruže Petrovu nasljedniku, u vrijeme duhovne milosti koje nam Gospodin daje, da bismo se spomenuli dragocjenog dara vjere. Želimo slaviti ovu *Godinu* na dostojan i plodonosan način. U njoj će se morati intenzivnije razmišljati o vjeri kako bi se pomoglo onima koji vjeruju u Krista da svjesnije i snažnije prionu evanđelju, napose u času duboke promjene kao što je ova kroz koju prolazi čovječanstvo. Imat ćemo priliku ispovjedati vjeru u Uskrslog Gospodina u našim katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u našim kućama i u našim obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru. Redovničke i župne zajednice, kao i sve stare i nove crkvene stvarnosti, zacijelo će, u ovoj *Godini*, znati iznaći način da javno ispovijede *Vjerovanje*.

9. Želimo da ova *Godina* pobudi u svim vjernicima nadahnuće da *ispovijedaju* vjeru u punini i s obnovljenim uvjerenjem, s pouzdanjem i nadom. Bit će to također dobra prigoda za intenzivnije *slavljenje* vjere u liturgiji, i na osobit način u euharistiji, koja je «vrhunac kojemu teži djelovanje Crkve i ujedno... vrelo iz kojega struji sva njezina snaga» [14]. Istodobno, želimo da svjedočanstvo života vjernika bude sve vjerodostojnije. Ponovno otkriti sadržaje vjere koju

se ispovijeda, slavi, živi i moli [15], te razmišljati o samom činu vjere, je zadaća koju svaki vjernik mora osobno ispuniti, osobito u ovoj *Godini*.

Nije slučajno da su u prvim stoljećima kršćani morali napamet učiti *Vjerovanje*. To im je služilo kao svakodnevna molitva da ne zaborave obavezu preuzetu na krštenju. Podsjeća to, riječima bremenitim značenjem, sveti Augustin kada, u *Homiliji o redditio symboli*, predaji *Vjerovanja*, kaže: «Simbol svetog otajstva kojeg ste svi zajedno primili i kojeg ste danas jedan po jedan izmolili, riječi su na kojima je vjera majke Crkve čvrsto sazdana na postojanom temelju – Kristu Gospodinu... Vi ste dakle to primili i izmolili, ali u umu i u srcu to morate uvijek imati pred očima, to morate ponavljati na svojim posteljama, o tome razmišljati na javnim mjestima i toga ne zaboraviti dok blagujete: pa čak i kada vaše tijelo usne, morate svojim srcem u tome budni biti» [16].

10. Želim sada ukratko opisati način koji pomaže dublje shvatiti ne samo sadržaje vjere, već zajedno s tim i čin kojim odlučujemo potpuno se pouzdati u Boga, u punoj slobodi. Postoji, naime, duboka povezanost između čina kojim se vjeruje i sadržajâ uz koje dajemo svoj pristanak. Apostol Pavao nam pomaže ući u tu stvarnost kada piše: srcem se vjeruje, a ustima ispovijeda vjera (usp. *Rim* 10, 10). To srcem vjerovati upućuje na to da je prvi čin kojim se prispjeva k vjeri dar Božji i djelovanje milosti koja djeluje i preobražava osobu do dubine njezina bića.

Lidijin primjer je u vezi s tim veoma rječit. Sveti Luka pripovijeda da je Pavao, dok se nalazio u Filipi, pošao subotom naviještati evanđelje nekim ženama; među njima je bila i Lidija i «Gospodin joj otvori srce, te ona prihvati što je Pavao govorio» (*Dj* 16, 14). Postoji važno značenje sadržano u tom izrazu. Sveti Luka uči da poznavanja sadržaja u koje treba vjerovati nije dovoljno ako potom srce, to istinsko čovjekovo svetište, ne bude otvoreno milošću koja omogućuje očima

dublje vidjeti i shvatiti da je ono što je naviješteno Božja Riječ.

Ispovijedati ustima, pak, znači da vjera podrazumijeva javno svjedočenje i djelovanje. Kršćanin nikada ne smije smatrati vjeru privatnim činom. Vjerovati znači odlučiti biti s Gospodinom da bi se živjelo s njim. A to čovjekovo «biti s njim» uvodi ga u shvaćanje razloga zbog kojih se vjeruje. Vjera, upravo zato jer je slobodni čin, zahtijeva također društvenu odgovornost za ono što se vjeruje. Crkva na dan Pedesetnice krajnje jasno pokazuje tu javnu dimenziju vjerovanja i nesutrašivog svjedočenja svoje vjere svakom čovjeku. To je dar Duha Svetoga koji nas osposobljava za poslanje i jača naše svjedočenje, čineći ga iskrenim i odvažnim.

Ispovijedanje vjere je osobni i u isti mah zajednički čin. Crkva je, naime, prvi predmet vjere. U vjeri kršćanske zajednice svatko prima krštenje, djelotvorni znak ulaska u vjernički narod poradi postizanja spasenja. Kao što potvrđuje *Katekizam Katoličke Crkve*: «'Vjerujem': to je vjera Crkve kako je svaki vjernik, osobito u času Krštenja, ispovijeda osobno. 'Vjerujemo': to je vjera Crkve, kako je ispovijedaju biskupi sabrani na Saboru ili općenitije, vjernici okupljeni na liturgijskom slavlju. 'Vjerujem': tako govori također Crkva, naša Majka, koja odgovara Bogu svojom vjerom te i nas uči govoriti: 'Vjerujem', 'Vjerujemo'» [17].

Očito je dakle da je poznavanje sadržajâ vjere nešto bitno da bi pojedinac dao vlastiti *pristanak*, to jest umom i voljom potpuno prionuo uz ono što Crkva predlaže vjerovati. Poznavanje vjere uvodi u puninu otajstva spasenja kojeg je objavio Boga. Pristanak koji se daje podrazumijeva zato da, kada vjerujemo, slobodno prihvaćamo cjelokupno otajstvo vjere, jer za njegovu istinitost jamči sâm Bog koji se objavljuje i omogućuje nam upoznati svoje otajstvo ljubavi [18].

S druge strane, ne smijemo zaboraviti da u našem društvenom ozračju mnoge osobe, premda tvrde da nemaju dara vjere, ipak iskreno traže posljednji smisao i konačnu isti-

nu o svom životu i o svijetu. To traženje je istinski «uvod» u vjeru, jer vodi ljude na put koji vodi Božjem otajstvu. Sâm čovjekov razum, naime, nosi u sebi utisnutu potrebu za «onim što vrijedi i ostaje zauvijek» [19]. Ta potreba predstavlja stalni poziv, neizbrisivo upisan u ljudsko srce, da se krene na put kako bi se pronašlo Onoga koga ne bismo tražili da nam već nije krenuo ususret [20]. Upravo na taj susret vjera nas poziva i potpuno nas za njega otvara.

11. Da bi se sustavno upoznali sa sadržajima vjere, svi mogu u *Katekizmu Katoličke Crkve* pronaći dragocjeno i nezaobilazno pomagalo. Katekizam predstavlja jedan od najvažnijih plodova *Drugoga vatikanskog koncila*. U apostolskoj konstituciji *Fidei depositum*, koja nije slučajno potpisana na tridesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila, blaženi Ivan Pavao II. pisao je: «Ovaj će Katekizam dati veoma važan doprinos onom djelu obnove čitavog crkvenog života... Smatram ga vrijednim i legitimnim oruđem stavljenim u službu crkvenog zajedništva i kao sigurnu normu za poučavanje ljudi vjeri» [21]

Upravo na tome smislu će *Godina vjere* morati izraziti složnu zauzetost za ponovno otkrivanje i proučavanje temeljnih sadržaja vjere koji su temeljito i sveobuhvatno prikazani u *Katekizmu Katoličke Crkve*. Tu, naime, izbija na vidjelo bogatstvo nauka kojeg je Crkva prihvatila, čuvala i pružala u svojoj dvijetisućljetnoj povijesti. Od Svetog Pisma do crkvenih otaca, od učiteljâ teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, *Katekizam* pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napredovala u nauku tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu.

U samoj svojoj strukturi, *Katekizam Katoličke Crkve* prati razvoj vjere sve dotle da se dotiče velikih tema iz svakodnevnog života. Listajući *Katekizam* stranicu po stranici, otkrivamo kako ono što je u njemu predstavljeno nije neka teorija, već susret sa

Osobom koja živi u Crkvi. Nakon ispovijedanja vjere, naime, slijedi tumačenje sakramentskog života, u kojem je Krist prisutan, djeluje i nastavlja izgrađivati svoju Crkvu. Bez liturgije i sakramenata, ispovijedanje vjere ne bi bilo djelotvorno, jer bi nedostajalo milosti koja podupire svjedočenje kršćanskih vjernika. Jednako tako, nauk *Katekizma* o moralnom životu zadobiva svoje puno značenje kada ga se dovede u vezu s vjerom, liturgijom i molitvom.

12. U ovoj će *Godini*, zato, *Katekizam Katoličke Crkve* poslužiti kao sredstvo koje pruža stvarnu potporu vjeri, poglavito onih koji rade na formaciji vjernika, tako presudnoj u našem kulturnom ozračju. U tu sam svrhu pozvao Kongregaciju za nauk vjere da, u dogovoru s mjerodavnim osobama iz dikasterijâ Svete Stolicе, sastavi *Notu*, kojom će se Crkvi i vjernicima pružiti neke smjernice da bi se ovu Godinu vjere proživjelo na što djelotvorniji i primjereniji način, u službi vjerovanja i evangelizacije.

Vjera je, naime, više no u prošlosti izložena nizu pitanja koja dolaze iz promijenjenog mentaliteta a koji, osobito danas, svodi razumu sigurne činjenice isključivo na sigurnosti koje pružaju znanstvena i tehnološka otkrića. Crkva se ipak nije nikada bojala pokazati kako između vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba jer oboje, premda različitim putovima, teže istini [22].

13. Tijekom ove *Godine* bit će od presudne važnosti vratiti se povijesnim tragovima naše vjere, koja je označena nedokučivim misterijem isprepletenosti svetosti i grijeha. Dok ova prva jasno pokazuje veliki doprinos koji su muškarci i žene davali rastu i razvoju zajednice vlastitim životnim svjedočenjem, ovo potonje mora u svakom od nas potaknuti iskreni i trajni rad na obraćenju da bismo iskusili milosrđe Oca koji svima ide ususret.

Tijekom tog razdoblja morat ćemo nepromenljivo svoj pogled upirati u Isusa Krista «Početnika i Dovođenja vjere» (*Heb 12, 2*): u njemu sve boli i čežnje ljudskog srca nala-

ze ispunjenje. Radost ljubavi, odgovor na dramu trpljenja i boli, snaga opraštanja za primljene uvrede i pobjeda života nad prazninom smrti – sve to pronalazi svoje ispunjenje u otajstvu njegova utjelovljenja, u njegovu čovječstvu, u njegovu dijeljenju naše ljudske slabosti da je preobrazi snagom svoga uskrsnuća. U njemu, umrlom i uskrsnom za naše spasenje, primjeri vjere koji su označili ovih dvije tisuće godina naše povijesti spasenja zasjali su u svom punom sjaju.

Po vjeri Marija je prihvatila Anđelovu riječ i povjerovala naviještaju da će postati Majkom Božjom u poslušnosti svoga posvećenja (usp. *Lk* 1, 38). Prilikom posjeta Elizabeti uzdigla je svoj hvalospjev Svevišnjem za čudesa koja izvodi u onima koji se u nj uzdaju (usp. *Lk* 1, 46-55). S radošću i strepnjom donijela je na svijet svoga jedinog Sina, sačuvavši svoje djevičanstvo netaknutim (usp. *Lk* 2, 6-7). Povjerovavši svom zaručniku Josipu, povela je Isusa u Egipat da ga spasi od Herodova progona (usp. *Mt* 2, 13-15). Istom vjerom je slijedila Gospodina u njegovu propovijedanju i ostala je s njim sve do Golgote (usp. *Iv* 19, 25-27). S vjerom je Marija iskusila plodove Isusova uskrsnuća i, pohranjujući sva sjećanja u svome srcu (usp. *Lk* 2, 19-51), prenijela ih Dvanaestorici okupljenih s njom u dvorani Posljednje večere da bi primili Duha Svetoga (usp. *Dj* 1,14; 2,1-4).

Po vjeri apostoli ostaviše sve i podoše za Učiteljem (usp. *Mk* 10, 28). Povjerovali su riječima kojima je naviještao Božje kraljevstvo koje je prisutno i ostvareno u njegovoj osobi (usp. *Lk* 11, 20). Živjeli su sa Isusom koji ih je poučavao svome nauku i ostavio im novo pravilo života po kojem će ih se prepoznavati kao njegove učenike nakon njegove smrti (usp. *Iv* 13, 34-35). Po vjeri su prošli čitavim svijetom, slijedeći zapovijed da donesu evanđelje svakom stvorenju (usp. *Mk* 16, 15) i, bez imalo straha, naviještali su svima radost uskrsnuća čiji su bili vjerni svjedoci.

Po vjeri su učenici formirali prvu zajednicu sabranu oko nauka apostolskog, u molitvi, u slavljenju euharistije, dijeleći sve što su posjedovali kako bi sva braća imala što im je potrebno (usp. *Dj* 2, 42-47).

Po vjeri su mučenici dali svoj život, dajući svjedočanstvo za istinu evanđelja koja ih je preobrazila i osposobila ih za najveći dar ljubavi: oprostiti svojim progoniteljima.

Vjerom su muškarci i žene posvetili svoj život Kristu, ostavivši sve da u evanđeoskoj jednostavnosti žive poslušnost, siromaštvo i čistoću, konkretne znakove iščekivanja Gospodina koji neće kasniti. Vjerom su mnogi kršćani činili djela pravde da provedu u djelo Gospodinovu riječ, koji je došao navijestiti oslobođenje potlačenima i godinu milosti za sve (usp. *Lk* 4, 18-19).

Vjerom su, tijekom stoljećâ, muškarci i žene svih životnih dobi, čija su imena upisana u Knjigu života (usp. *Otk* 7, 9; 13, 8), ispovijedali ljepotu nasljedovanja Isusa Krista gdje god su bili pozvani dati svjedočanstvo svojeg kršćanstva: u obitelji, u svom zvanju, u javnom životu, u vršenju karizmi i službi na koje su bili pozvani.

Po vjeri živimo i mi: svakodnevnim priznavanjem Gospodina Isusa, prisutna u našem životu i povijesti.

14. *Godina vjere* bit će također dobra prilika da osnažimo svjedočanstvo ljubavi. Sveti Pavao podsjeća: «A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav» (*I Kor* 13, 13). Još snažnijim riječima – koje kršćanima trajno dozivaju u svijest njihove obaveze – apostol Jakov kaže: «Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Može li ga vjera spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tkogod od vas rekne: 'Hajdete u miru, grijte se i sitite', a ne dadnete im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i vjera: ako nema djela, mrtva je u sebi. Inače, mogao bi tko reći: 'Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja ću tebi djelima pokazati svoju vjeru'» (*Jak* 2, 14-18).

Vjera bez ljubavi ne donosi ploda a ljubav bez vjere bio bi osjećaj prepušten na milost i nemilost sumnji. Vjera i ljubav se uzajamno zahtijevaju, tako da prva omogućuje drugoj da ostvari svoj put. Mnogo je kršćana koji, naime, posvećuju svoj život s ljubavlju onima koji su sami, potisnuti na rub društva ili isključeni kao onima kojima prvima trebamo posvetiti svoju pozornost i kojima najprije trebamo priteći u pomoć, jer se upravo u njima odražava lice samog Krista. Zahvaljujući vjeri možemo u onima koji traže našu ljubav prepoznati lice Gospodina uskrsloga: «Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite!» (Mt 25, 40). Te su njegove riječi opomena koju ne smijemo zaboraviti i trajni poziv da mu uzvratimo onu ljubav kojom se on brine za nas. Vjera je ta koja omogućuje prepoznati Krista i njegova je ljubav to što nas potiče da mu pomognemo svaki put kada ga susretnemo u svojem bližnjem na svom životom putu. Potpomognuti vjerom, gledamo s nadom u naše zauzimanje u svijetu, iščekujući «nova nebesa i zemlju novu, gdje pravednost prebiva» (2 Pt 3, 13; usp. Otk 21, 1).

15. Pred kraj svoga života, apostol Pavao traži od učenika Timoteja da «teži vjeri» (usp. 2 Tim 2, 22) istom onom postojanošću kojom je to činio kada je bio mlad (usp. 2 Tim 3, 15). Doživimo taj poziv kao da je upućen svakom do nas, kako se nitko ne bi ulijenio u vjeri. Ona nam je vjerna suputnica na životnom putu koja omogućuje, uvijek iznova, zamijećivati čudesa koja Bog čini za nas. Kao ona koja ima za cilj pomoći nam uočavati znakove vremena u današnjoj povijesti, vjera obvezuje svakog od nas da postane živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu. Ono što svijet danas osobito treba jest uvjerljivo svjedočenje onih koji su, prosvijetljeni u umu i srcu Gospodinovom Riječju, kadri otvoriti srce i um mnogih ljudi želji za Bo-

gom i pravim životom, životom koji nema kraja.

Neka «riječ Gospodnja trči i proslavlja se» (2 Sol 3, 1): neka ova *Godina vjere* učini sve čvršćim odnos s Kristom Gospodinom, jer je samo u njemu naša budućnost izvjesna i samo u njemu imamo jamstvo istinske i trajne ljubavi. Riječi apostola Petra bacaju posljednju zraku svjetla na vjeru: «Zbog toga se radujte, makar se sada možda trebalo malo i žalostiti zbog različitih kušnja: da prokušanost vaše vjere - dragocjenija od propadljivog zlata, koje se ipak u vatri kuša - stekne hvalu, slavu i čast o Objavljenju Isusa Krista. Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikćete od radosti neizrecive i proslavljene što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša» (1 Pt 1, 6-9). Vjernici u svojem životu doživljavaju iskustva radosti ali i trpljenja. Koliki su samo sveci živjeli u samoći! Koliki su vjernici, i u našim danima, kušani Božjom šutnjom a tako bi htjeli čuti njegov utješni glas! Životne kušnje, dok omogućavaju shvatiti otajstvo Križa i sudjelovati u Kristovim patnjama (usp. Kol 1, 24), uvod su u radost i nadu kojima vodi vjera: «Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak» (2 Kor 12, 10). Mi sa čvrstim pouzdanjem vjerujemo da je Gospodin Isus pobijedio zlo i smrt. Istim se tim pouzdanjem povjeravamo njemu: On, prisutan među nama, pobjeđuje moć zla (usp. Lk 11, 20) a Crkva, vidljiva zajednica njegova milosrđa, ostaje u njemu kao znak konačnog pomirenja s Ocem.

Povjerimo Majci Božjoj, koja je proglašena «blaženom» zato što «povjerova» (Lk 1, 45), ovo vrijeme milosti.

Dano u Rimu, pri Svetom Petru, 11. listopada 2011., sedme pontifikata.

Papa Benedikt XVI.

[1] Omelia per l'inizio del ministero petrino del Vescovo di Roma (24. travnja 2005.): AAS 97(2005), 710.

[2] Usp. BENEDIKT XVI., Omelia S. Messa al Terreiro do Paço, Lisabon (11. svibnja 2010.): *Insegnamenti* VI,1(2010), 673.

- [3] Usp. IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 113-118.
- [4] Usp. *Rapporto finale del Secondo Sinodo Straordinario dei Vescovi* (7. prosinca 1985.), II, B, a, 4: u *Enchiridion Vaticanum*, knj. 9, br. 1797.
- [5] PAVAO VI., Apost. pobud. Petrum et Paulum Apostolos, o 1900. obljetnici mučeništva svetih apostolâ Petra i Pavla XIX (22. veljače 1967.): AAS 59(1967), 196.
- [6] *Isto*, 198.
- [7] PAVAO VI., Solenne Professione di fede, Omelia per la Concelebrazione nel XIX centenario del martirio dei Santi Apostoli Pietro e Paolo, a conclusione dell' «Anno della fede» (30. lipnja 1968.): AAS 60(1968), 433-445.
- [8] ISTI, Opća audijencija (14. lipnja 1967.): *Insegnamenti V*(1967), 801.
- [9] IVAN PAVAO II., Apost. pismo Novo millennio ineunte (6. siječnja 2001.), 57: AAS 93(2001), 308.
- [10] Discorso alla Curia Romana (22. prosinca 2005.): AAS 98(2006), 52.
- [11] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. o Crkvi Lumen gentium, 8.
- [12] *De utilitate credendi*, 1,2.
- [13] Usp. AUGUSTIN IZ HIPONA, *Ispovijesti*, I,1.
- [14] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Konst. o svetoj liturgiji Sacrosanctum Concilium, 10.
- [15] Usp. IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 116.
- [16] *Sermo* 215,1.
- [17] *Katekizam Katoličke Crkve*, 167.
- [18] Usp. PRVI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. o katoličkoj vjeri *Dei Filius*, pog. III: DS 3008-3009; DRUGI VATIKANSKI KONCIL Dogm. konst. o božanskoj objavi Dei Verbum, 5.
- [19] BENEDIKT XVI., Discorso al Collège des Bernardins, Pariz (12. rujna 2008.): AAS 100(2008), 722.
- [20] Usp. AUGUSTIN IZ HIPONA, *Ispovijesti*, XIII, 1.
- [21] IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 115 e 117.
- [22] Usp. ISTI, Enc. Fides et ratio (14. rujna 1998.), br. 34 i 106: AAS 91(1999), 31-32, 86-87.

KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE

Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere

UVOD

Apostolskim pismo *Porta fidei* od 11. listopada 2011., Sveti Otac Benedikt XVI. Proglasio je *Godinu vjere*. Ona će započeti 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila a završit će 24. studenoga 2013., na svetkovinu Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja.

Ta će godina biti prava prilika vjernicima da dublje shvate kako je temelj kršćanske vjere «susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i zajedno s time konačni pravac» [1]. Vjeru, utemeljenu na susretu s Isusom Kristom uskrsnim, će se moći ponovno otkriti u cjelini i svem njezinu sjaju. «I u našim danima vjera je dar koji treba iznova otkriti, njegovati i svjedočiti», da Gospodin «udijeli svakom od nas da živimo ljepotu i radost svoje pripadnosti Kristu» [2].

Početak *Godine vjere* podudara se sa zahvalnim sjećanjem na dva velika događaja koja su označila lice Crkve u našim danima: pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila, kojeg je sazvaio Ivan XXIII. (11. listopada 1962.), i dvadesetu obljetnicu proglašenja *Katekizma Katoličke Crkve*, kojeg je Crkvi dao Ivan Pavao II. (11. listopada 1992.).

Koncil je, prema papi Ivanu XXIII., želio «prenijeti nauk u čistom i netaknutom obliku, bez ublažavanja ili netočnog predstavljanja», tako da se «to sigurno i nepromjenjivo učenje, koje se mora vjerno poštivati, produbljuje i predstavlja na onaj način koji odgovara zahtjevima našeg vremena» [3]. U vezi s tim, od presudne je važnosti početak dogmatske konstitucije *Lumen gentium*: «Svjetlo naroda je Krist pa stoga ovaj Sveti sabor, sabran u Duhu Svetom, žarko želi

njegovom svjetlošću, koja odsijeva na licu Crkve, prosvjetliti sve ljude navješćujući evanđelje svemu stvorenju (usp. *Mk* 16, 15)» [4].

Polazeći od Kristova svjetla koje čisti, prosvjetljuje i posvećuje u slavljinama svete liturgije (usp. Konstitucija *Sacrosanctum Concilium*) i svojom božanskom riječju (usp. Dogmatska konstitucija *Dei Verbum*), Koncil temeljito obrađuje duboku narav Crkve (usp. Dogmatska konstitucija *Lumen gentium*) i njezin odnos sa suvremenim svijetom (usp. Pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*). Oko te četiri konstitucije, koje su pravi stožeri Koncila, raspoređene su deklaracije i dekreti, koje obrađuju neke od najvećih izazova našeg doba.

Nakon Koncila, Crkva je – u kontinuitetu s čitavom predajom, pod sigurnim vodstvom Učiteljstva – poradila na prihvaćanju i usvajanju svoga bogatog nauka. Da bi potpomogli ispravno prihvaćanje Koncila, pape su više put sazvale Biskupsku sinodu [5], koju je 1965. ustanovio sluga Božji Pavao VI., ponudivši Crkvi jasne smjernice kroz razne postinodske apostolske pobudnice. Iduća generalna skupština Biskupske sinode, što će se održati u listopadu 2012., imat će za temu: *Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere*.

Već od početka svog pontifikata, papa Benedikt XVI. Se odlučno zauzimao za ispravno shvaćanje Koncila, odbacivši takozvanu «hermeneutiku diskontinuiteta i raskida» kao pogrešnu te promičući onu koju je on sam nazvao «hermeneutikom reforme, obnove u kontinuitetu jedinog subjekta – Crkve, koju nam je Gospodin darovao; to je subjekt koji raste u vremenu i razvija se, no ipak ostaje uvijek isti, jedan jedini subjekt putujućeg Božjeg naroda» [6].

Katekizam Katoličke Crkve, u tom istom duhu, s jedne strane je «istiniski plod Drugog vatikanskog koncila» [7], a s druge želi potpomoći njegovo prihvaćanje. Izvanredna Biskupska sinoda sazvana prigodom dvadesete obljetnice zatvaranja Drugog vatikanskog

koncila i sa ciljem da ocijeni kako je prihvaćen kod vjernikâ, predložila je da se pripremi taj *Katekizam* kako bi se Božjem narodu pružio sažetak čitavog katoličkog nauka i tekst koji će biti siguran putokaz pri izradi mjesnih katekizama. Papa Ivan Pavao II. Je prihvatio taj prijedlog kao želju «koja potpuno odgovara stvarnoj potrebi opće Crkve i krajevnih Crkava» [8]. Sastavljen u suradnji sa svim biskupima Katoličke Crkve, taj *Katekizam* «doista izražava ono što se može nazvati 'simfonijom' vjere» [9].

Katekizam sadrži «novo i staro (usp. *Mt* 13, 52), jer vjera je uvijek ista i ujedno izvor uvijek novog svjetla. Da bi odgovorio na ta dva zahtjeva, *Katekizam Katoličke Crkve* s jedne strane ponavlja 'stari' red, tradicionalni, kojeg je slijedio već katekizam svetog Pija V., dijeleći sadržaj na četiri dijela: *Vjeronjanje, sveta liturgija*, sa sakramentima u prvom planu; *život u Kristu*, izložen počevši od zapovijedi; i na kraju *kršćanska molitva*. No, istodobno, taj je sadržaj često izražen na 'novi' način, da bi se odgovorilo na pitanja našeg doba» [10]. Taj je *Katekizam* «vrijedno i legitimno sredstvo u službi crkvenog zajedništva» i «sigurna norma za poučavanje vjeri» [11]. U njemu sadržaji vjere nalaze «svoju sustavnu i sveobuhvatnu sintezu. Tu, naime, izlazi na vidjelo bogatstvo nauka kojeg je Crkva prihvatila, čuvala i pružala u svojoj dvijetisućljetnoj povijesti. Od Svetog Pisma do crkvenih otaca, od učiteljâ teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, *Katekizam* pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napredovala u nauku tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu» [12].

Godina vjere želi pridonijeti novom obraćenju Gospodinu Isusu i ponovnom otkrivanju vjere, kako bi svi članovi Crkve bili vjerodostojni i radosni svjedoci uskrsloga Gospodina u današnjem svijetu, koji su kadri mnogim ljudima koji traže Boga pokazati «vrata vjere». Ta «vrata» širom otvaraju čovjekov pogled na Isusa Krista, prisutnog među nama «u sve dane – do svršetka svije-

ta» (Mt 28, 20). On nam pokazuje kako se «umijeće življenja» uči «u snažnom odnosu s njim» [13]. «Svojom ljubavlju, Isus Krist privlači sebi ljude svih pokoljenja: u svakom dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj naviještaj evanđelja, s nalogom koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim zauzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrilo radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere» [14].

Po nalogu pape Benedikta XVI. [15] Kongregacija za nauk vjere, u dogovoru s nadležnim dikasterijima Svete Stolice i uz pomoć Odbora za pripremu *Godine vjere* [16], sastavila je ovu *Notu* s nekim prijedlozima za življenje ovog milosnog vremena, ne isključujući ostale inicijative koje Duh Sveti bude htio pobuditi među pastirima i vjernicima u raznim dijelovima svijeta.

SMJERNICE

«Znam komu sam povjerovao» (2 *Tim* 1, 12): te riječi svetog Pavla pomažu nam shvatiti da je vjera «prije svega čovjekovo osobno prijanjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio» [17]. Vjera kao osobno pouzdanje u Boga i vjera koju ispovijedamo u vjerovanju su neraskidivo pozvani, jedna na drugu upućuju i jedna drugu zahtijevaju. Postoji duboka veza između življene vjere i njezinih sadržaja: vjera svjedokâ i ispovjedalaca je također vjera apostolâ i naučiteljâ Crkve.

U tome smislu, slijedeće smjernice za *Godinu vjere* žele pomoći bilo susret s Kristom preko istinskih svjedokâ vjere bilo sve veće poznavanje njezinih sadržaja. Riječ je o prijedlozima koji žele, u obliku primjerâ, potaknuti spreman odgovor Crkve na poziv Svetog Oca da se ovu *Godinu* u punini živi kao posebno «vrijeme milosti» [18]. Radosno otkrivanje vjere moći će također pridonijeti učvršćivanju jedinstva i zajedništva među

različitim stvarnostima koje čine veliku obitelj Crkve.

I. Na razini opće Crkve

1. Glavni crkveni događaj na početku *Godine vjere* bit će 13. Generalna skupština Biskupske sinode, koju je papa Benedikt XVI. Sazvao za mjesec listopad 2012. a posvećena je *Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere*. Tijekom Sinode, dana 11. listopada 2012., održat će se svečana proslava početka *Godine vjere*, u spomen na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila.
2. U *Godini vjere* treba potaknuti vjernike da hodočaste Petrovoj Stolici, da ondje ispovjedu vjeru u Boga Oca, Sina i Duha Svetoga, u jedinstvu s onim koji je danas pozvan učvrstiti svoju braću u vjeri (usp. *Lk* 22, 32). Važno je poticati također hodočašća u Svetu zemlju, mjesto koje je prvo vidjelo prisutnost Isusa, Spasitelja, i Marije, njegove majke.
3. Tijekom te *Godine* bit će korisno pozvati vjernike da se s posebnom pobožnošću obraćaju Mariji, slici Crkve, koja «u sebi ujedinjuje i odražava najveća načela vjere» [19]. Trebat će zato ohrabriti svaku inicijativu koja pomaže vjernicima prepoznati posebnu ulogu Marije u otajstvu spasenja, sinovski je ljubiti i nasljedovati njezinu vjeru i kreposti. U tu će svrhu biti itekako korisno organizirati hodočašća, proslave i susrete u najvećim marijanskim svetištima.
4. Slijedeći Svjetski dan mladih u Rio de Janeiru u srpnju 2013. pružit će povlaštenu prigodu mladima da iskuse radost koju daju vjera u Gospodina Isusa i zajedništvo sa Svetim Ocem, u velikoj obitelji Crkve.
5. Nadamo se da će se organizirati simpoziji, skupovi i veća okupljanja, također na međunarodnoj razini, koji će

pomoći susret s istinskim svjedočenjima vjere i upoznavanje sadržaja katoličkog nauka. Opažajući kako i danas Božja riječ nastavlja rasti i širiti se, bit će važno svjedočiti da u Isusu Kristu «sve boli i čežnje ljudskog srca nalaze ispunjenje» [20] i da vjera «postaje novo mjerilo shvaćanja i djelovanja koje mijenja čitav čovjekov život» [21]. Neki će skupovi biti osobito posvećeni ponovnom otkrivanju učenjâ *Drugog vatikanskog koncila*.

6. Za sve vjernike, *Godina vjere* će pružiti zgodnu priliku da prodube poznavanje glavnih dokumenata *Drugog vatikanskog koncila* i proučavaju *Katekizam Katoličke Crkve*. To vrijedi napose za kandidate za svećeništvo, prije svega tijekom propedeutičke godine ili prvih godina teoloških studija, za novakinje i novake ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života, kao i za one koji prolaze razdoblje razlučivanja sa ciljem pridruživanja nekoj udruzi ili crkvenom pokretu.
7. Ova *Godina* bit će povoljna prilika svim vjernicima da pokažu veću osjetljivost za homilije, kateheze, govore i ostale istupe Svetog Oca. Pastiri, posvećene osobe i vjernici laici bit će pozvani da s novim poletom stvarno i srcem prijanjaju uz nauk Petrova nasljednika.
8. Poželjno je da se tijekom *Godine vjere*, u suradnji s Papinskim vijećem za promicanje jedinstva kršćana, priređuju razne ekumenske inicijative koje će imati za cilj pridonositi «ponovnoj uspostavi jedinstva» koja je «jedan od poglavitih ciljeva Svetoga ekumenskog *Drugog vatikanskog koncila*» [22]. Na poseban način, održat će se jedno svečano ekumensko slavlje na kojem će svi krštenici ponovno potvrditi vjeru u Krista.
9. Pri Papinskom vijeću za promicanje nove evangelizacije osnovat će se odgovarajuće *Tajništvo* koje će imati

zadatak koordinirati sve inicijative vezane uz *Godinu vjere* što ih budu organizirali razni dikasteriji Svete Stolice ali i sve druge događaje od važnosti za opću Crkvu. Bit će uputno obavijestiti na vrijeme spomenuto *Tajništvo* o glavnim događajima koji će se organizirati tijekom te *Godine*; ono će moći također sugerirati prikladne inicijative u tom pogledu. *Tajništvo* će otvoriti posebnu *web stranicu* sa ciljem da pruži sve korisne informacije kako bi se *Godinu vjere* proslavilo na što plodonosniji način.

10. Na završetku te *Godine*, na svetkovinu Našega Gospodina Isusa Krista Kralja svega stvorenja, održat će se euharistija koju će slaviti Sveti Otac, tijekom koje će se obnoviti ispovijest vjere.

II. Na razini biskupskih konferencijâ [23]

1. Biskupske konferencije moći će posvetiti jedan studijski dan temi vjere, njezinu osobnom svjedočenju i njezinu prenošenju novim naraštajima, sa sviješću o posebnom poslanju biskupâ kao učitelja i «glasnika vjere» [24].
2. Bit će korisno potaknuti ponovno objavljivanje dokumenata *Drugog vatikanskog koncila*, *Katekizma Katoličke Crkve* i njegova *Kompendija*, također u džepnom i skromnijem izdanju, te poraditi na njihovu većem distribuiranju putem elektronskih sredstava i suvremenih tehnologija.
3. Poželjno je uložiti nove napore oko prevođenja dokumenata *Drugog vatikanskog koncila* i *Katekizma Katoličke Crkve* na jezike na kojima ti tekstovi još uvijek nisu prevedeni. Potiču se inicijative bratske potpore za te prijevode na lokalne jezike u misijskim krajevima, gdje krajevne Crkve ne mogu pokriti te troškove. Neka se to provodi

- pod vodstvom Kongregacije za evangelizaciju narodâ.
4. Pastiri će se truditi promicati televizijske i radijske emisije, *filmove* i publikacije posvećene temi vjere, njezinim načelima i sadržajima, kao i značenju Drugog vatikanskog koncila za Crkvu, dostupne široj publici. U tome će se služiti novim komunikacijskim jezicima, koje mogu razumjeti širi društveni slojevi.
 5. Sveci i blaženici su istinski svjedoci vjere [25]. Bit će zato uputno da biskupske konferencije porade na što boljem upoznavanju svetaca sa svoga teritorija, koristeći u tu svrhu također suvremena sredstva društvenih komunikacija.
 6. Suvremeni je svijet osjetljiv na odnos između vjere i umjetnosti. U tome smislu se biskupskim konferencijama preporučuje da – po mogućnosti u suradnji s ostalim vjerskim zajednicama – što bolje iskoriste mogućnost korištenja umjetničke baštine s područja povjerenog njihovoj pastoralnoj brizi u katehetske svrhe.
 7. Predavači u Centrima za teološke studije, sjemeništima i na katoličkim sveučilištima pozvani su pokazati u svom učenju koliku važnost sadržaji *Katekizma Katoličke Crkve* i njihove implikacija imaju za discipline koje predaju.
 8. Bit će korisno pripremiti, uz pomoć teologâ i stručnih autorâ, brošure i listiće apologetskog karaktera (usp. *1 Pt* 3, 15) dostupne što većem broju ljudi. Svaki će vjernik moći tako odgovoriti na teška pitanja i izazove koji se nameću u raznim kulturnim područjima, bilo da se tiču sljedbi, problema vezanih uz sekularizaciju i relativizam ili pak «pitanja koja dolaze iz promijenjenog mentaliteta a koji, osobito danas, svodi razumu sigurne činjenice isključivo na sigurnosti koje pružaju znanstvena i tehnološka otkrića» [26], ili se tiču ostalih posebnih pitanja.
 9. Poželjno je preispitati mjesne katekizme i razne katehetske priručnike i druga pomagala koja se koriste u krajevnim Crkvama, da bi se zajamčilo da budu potpuno u skladu s *Katekizmom Katoličke Crkve* [27]. U slučaju da neki katekizmi ili priručnici za katehezu nisu potpuno u skladu s *Katekizmom*, ili se u njima zapaze neki nedostaci, moći će se započeti s izradom novih, eventualno po uzoru i uz pomoć ostalih biskupskih konferencija koje su se već pobrinuli da isprave takve nedostatke.
 10. *Godina vjere* bit će također prikladno vrijeme da se, u suradnji s mjerodavnom Kongregacijom za katolički odgoj, preispita prisutnost sadržaja *Katekizma Katoličke Crkve* u *Temeljnim uredbama (Ratio)* za formaciju budućih svećenika kao i u *kurikulumu* njihovih teoloških studija.

III. Na biskupijskoj razini

1. Poželjno je da se u svakoj krajevnoj Crkvi organizira proslava otvorenja *Godine vjere* i njezino svečano zaključenje, u kojima ćemo «ispovjediti vjeru u Uskrslog Gospodina u našim katedralama i u crkvama u cijelom svijetu» [28].
2. Bit će poželjno da se u svim biskupijama svijeta organizira studijski dan posvećen *Katekizmu Katoličke Crkve*, pozivajući da u njemu na osobit način sudjeluju svećenici, posvećene osobe i katehisti. U toj će prigodi, na primjer, moći biti upriličen susret predstavnika istočnih katoličkih biskupija sa svećenicima na kojem će ovi svjedočiti o svojoj posebnoj osjetljivosti i liturgijskoj tradiciji unutar jedne vjere u Krista. Tako će mlade krajevne Crkve u misijskim krajevima imati priliku pružiti novo

- svjedočanstvo one radosti vjere kojom se tako snažno odlikuju.
3. Svaki biskup može posvetiti jedno svoje pastoralno pismo temi vjere, u kojem će dozvati vjernicima u svijest važnost Drugog vatikanskog koncila i *Katekizma Katoličke Crkve*, vodeći računa o posebnim pastoralnim okolnostima dijela Božjeg naroda koji mu je povjeren.
 4. Poželjno je da se u svakoj biskupiji, pod vodstvom biskupa, organiziraju katehetski susreti, namijenjeni mladima i onima koji traže smisao života, koji će im pomoći otkriti ljepotu crkvene vjere, promičući susrete sa značajnim svjedocima vjere.
 5. Bit će uputno da svaka krajevna Crkva ocijeni kako su Drugi vatikanski koncil i *Katekizam Katoličke Crkve* prihvaćeni u njezinu životu i poslanju, osobito na katehetskom polju. U tome smislu se nadamo da će se poduzeti novi naponi od strane katehetskih ureda pojedinih biskupija, koje – uz pomoć komisija za katehezu biskupskih konferencija – imaju dužnost brinuti za teološku izobrazbu katehista.
 6. Trajna formacija klera moći će, osobito u ovoj *Godini vjere*, biti usredotočena na dokumente Drugog vatikanskog koncila i *Katekizam Katoličke Crkve*, obrađujući, primjerice, teme kao što su «navještaj Krista uskrslog», «Crkva – sakrament spasenja», «evangelizacijsko poslanje u današnjem svijetu», «vjera i nevjera», «vjera, ekumenizam i međureligijski dijalog», «vjera i vječni život», «hermeneutika reforme u kontinuitetu», «*Katekizam* u redovnoj pastoralnoj skrbi».
 7. Biskupe se poziva da organiziraju, osobito u korizmenom vremenu, pokornička slavlja u kojima će svi moći moliti od Boga oprostjenje, na poseban način za grijeh protiv vjere. Ova će *Godina* biti također prava prigoda svim vjernicima da s većom vjerom i češće pristupaju sakramentu pokore.
 8. Nadamo se da će akademski svijet i svijet kulture prepoznati ovu *Godinu* kao novu prigodu za kreativni dijalog između vjere i razuma putem simpozija, skupova i studijskih dana, osobito na katoličkim sveučilištima, da se time pokaže «kako između vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba jer obje, premda različitim putovima, teže istini» [29].
 9. Bit će važno promicati susrete s osobama koje, «premda tvrde da nemaju dara vjere, ipak iskreno traže posljednji smisao i konačnu istinu o svom životu i o svijetu» [30], nadahnjujući se također na dijalozima *Predvorja pogana*, koji su pokrenuti pod vodstvom Papinskog vijeća za kulturu.
 10. *Godina vjere* predstavljat će prigodu da se veća pozornost posveti katoličkim školama, koje predstavljaju prikladna mjesta da se učenicima pruži živo svjedočanstvo Gospodina i njeguje njihova vjera. U tu se svrhu preporučuje korištenje dobrih katehetskih pomagala, kao što su, na primjer, *Kompendij Katekizma Katoličke Crkve* ili *Youcat*.

IV. Na razini župâ / zajednicâ / udrugâ / pokretâ

1. U pripravi za *Godinu vjere*, svi su vjernici pozvani čitati i pažljivo razmišljati o apostolskom pismu *Porta fidei* Svetog Oca Benedikta XVI.
2. *Godina vjere* «bit će također dobra prigoda za intenzivnije slavljenje vjere u liturgiji, i na osobit način u euharistiji» [31]. U euharistiji, tom otajstvu vjere i vrelu nove evangelizacije, vjera Crkve se razglašava, slavi i jača. Svi su vjernici pozvani u njoj sudjelovati svjesno, aktivno i plodonosno, da bi bili istinski Gospodinovi svjedoci.

3. Svećenici će moći posvetiti veću pažnju proučavanju dokumenata Drugog vatikanskog koncila i *Katekizma Katoličke Crkve*, služeći se njihovim sadržajem za župni pastoral u svojoj župi – katehezu, propovijedanje, pripravu na sakramente. Mogu također pripremiti nizove homilija o vjeri ili nekim njezinim posebnim vidicima, kao što su primjerice «susret s Kristom», «temeljni sadržaji Vjerovanja», «vjera i Crkva» [32].
4. Katehisti će moći snažnije prionuti doktrinarnom bogatstvu što ga pruža *Katekizam Katoličke Crkve* i, pod vodstvom svojih župnika, predvoditi skupine vjernika u čitanju i zajedničkom produblivanju toga dragocjenog oruđa, sa ciljem da se stvore male zajednice vjere i svjedočenja Gospodina Isusa.
5. Poželjno je da u župama dođe do nove zauzetosti u širenju i razdjeljivanju *Katekizma Katoličke Crkve* ili drugih pomagala koji odgovaraju zahtjevima i potrebama obitelji, tih autentičnih domaćih Crkava i prvih mjesta prenošenja vjere. To se, primjerice, može učiniti tijekom blagoslova kuća, krštenja odraslih, podjeljivanja sakramenata potvrde i ženidbe. To zasigurno može pridonijeti ispovijedanju i produblivanju katoličke vjere «u našim kućama i u našim obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru» [33].
6. Promicanje pučkih misija i ostalih inicijativa u župama i na radnim mjestima može pomoći vjernicima da ponovno otkriju dar krsne vjere i zadaću svoga svjedočenja, svjesni da je kršćanski poziv «po svojoj naravi također poziv na apostolat» [34].
7. U tome vremenu, članovi ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života toplo su pozvani da se založe u novoj evangelizaciji s novim prijanjanjem uz Isusa, u skladu s vlastitim karizmama i u vjernosti Svetom Ocu i zdravom nauku.
8. Kontemplativne će zajednice u *Godini vjere* posebno moliti za obnovu vjere u Božjem narodu i za novi polet u njezinu prenošenju mladim naraštajima.
9. Crkvene udruge i pokreti su pozvani promicati posebne inicijative koje će, kroz doprinos njihove karizme i u suradnji s mjesnim pastirima, pridonijeti tome da veliki događaj *Godine vjere* naiđe na što širi odjek. Nove zajednice i crkveni pokreti će, na kreativan i velikodušan način, znati iznaći najprikladnije načine da pruže svoje svjedočanstvo vjere u služenju Crkvi.
10. Svi vjernici, koji su pozvani oživjeti dar vjere, nastojat će prenositi vlastito iskustvo vjere i ljubavi [35] u dijalogu sa svojom braćom i sestrama, također iz ostalih kršćanskih konfesijâ, sa sljedbenicima ostalih religija, kao i s onima koji ne vjeruju ili su prema vjeri ravnodušni. Nadamo se da će na taj način kršćanski vjernici započeti svojevrsnu misiju među onima s kojima žive i rade, sa sviješću da su «primili poruku spasenja koju valja iznijeti pred svakoga» [36].

ZAKLJUČAK

Vjera je «vjerna suputnica na životnom putu koja omogućuje, uvijek iznova, zamjećivati čudesa koja Bog čini za nas. Kao ona koja ima za cilj pomoći nam uočavati znakove vremena u današnjoj povijesti, vjera obvezuje svakog od nas da postane živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu» [37]. Vjera je osobni i ujedno zajednički čin: ona je Božji dar, koji se živi u krilu velike zajednice Crkve i kojeg se mora prenositi svijetu. Sve inicijative u prigodi *Godine vjere* trebaju biti osmišljene tako da potpomognu radosno otkrivanje i obnovljeno svjedočenje vjere. Ovdje iznesene smjernice i preporuke imaju za

cilj pozvati sve članove Crkve da se zauzmu da ova *Godina* bude povlaštena prigoda za dijeljenje onoga što je kršćanskim vjernicima najdraže: Isusa Krista, Otkupitelja čovjeka, Kralja svega stvorenja, «Početnika i Dopravitelja vjere» (*Heb 12, 2*).

Dano u Rimu, u sjedištu Kongregacije za nauk vjere, 6. siječnja 2012., na svetkovinu Bogojavljenja.

William kard. Levada
Pročelnik

Luis F. Ladari, DI
*Naslovni nadbiskup Thibice
Tajnik*

- [1] Benedikt XVI, Enc. *Deus caritas est*, 25. prosinca 2005., br. 1.
- [2] Isti, *Homilija na blagdan Krštenja Gospodinova*, 10. siječnja 2010.
- [3] Ivan XXIII., Govor na svečanom otvorenju Drugog ekumenskog vatikanskog koncila, 11. listopada 1962.
- [4] Drugi vatikanski koncil, Dogm. Konst. *Lumen gentium*, br. 1.
- [5] Na redovnim skupštinama Biskupske sinode obrađivane su slijedeće teme: *Očuvanje i jačanje katoličke vjere, njezine cjelovitosti, njezine snage, njezina razvoja, njezine doktrinarne i povijesne dosljednosti* (1967.), *Ministerijalno svećeništvo i pravda u svijetu* (1971.), *Evangelizacija u suvremenom svijetu* (1974.), *Kateheza u našem dobu* (1977.), *Kršćanska obitelj* (1980.), *Pokora i pomirenje u poslanju Crkve* (1983.), *Poziv i poslanje laikâ u Crkvi i svijetu* (1987.), *Odgov i izobrazba svećenikâ u sadašnjim okolnostima* (1991.), *Posvećeni život i njegovo poslanje u Crkvi i svijetu* (1994.), *Biskup: poslužitelj evanđelja Isusa Krista za nadu svijeta* (2001.), *Euharistija – izvor i vrhunac života i poslanja Crkve* (2005.), *Božja riječ u životu i poslanju Crkve* (2008.).
- [6] Benedikt XVI., Govor Rimskoj kuriji, 22. prosinca 2005.
- [7] Isti, Apost. Pismo Porta fidei, br. 4.
- [8] Ivan Pavao II., *Govor na završetku Druge izvanredne skupštine Biskupske sinode*, 7. prosinca 1985. Isti je papa, u početnoj fazi te Sinode, tijekom Angelusa od 24. studenog 1985., rekao: »Vjera je temeljno počelo, kamen temeljac, osnovno mjerilo obnove koju je Koncil želio provesti. Iz vjere proizlaze norme, načini života, praktične smjernice u svakoj prigodi«.
- [9] Isti, Apost. Konst. *Fidei depositum*, 11. listopada 1992., br. 2.
- [10] *Isto*, br. 3.
- [11] *Isto*, br. 4.
- [12] Benedikt XVI., Apost. Pismo Porta fidei, br. 11.
- [13] Isti, *Discorso ai partecipanti all'Incontro promosso dal Pontificio Consiglio per la Promozione della Nuova Evangelizzazione* (Govor sudionicima Susreta održanog u organizaciji Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije), 15. listopada 2011.
- [14] Isti, Apost. Pismo Porta fidei, br. 7.
- [15] Usp. *Isto*, br. 12.
- [16] Taj *Odbor*, osnovan pri Kongregaciji za nauk vjere po nalogu Svetog Oca Benedikta XVI., čine: kardinali William Levada, Francis Arinze, Angelo Bagnasco, Ivan Dias, Francis E. George, Zenon Grocholewski, Marc Ouellet, Mauro Piacenza, Jean-Pierre Ricard, Stanislaw Ryłko i Christoph Schönborn; zatim nadbiskupi Luis F. Ladaria i Salvatore Fisichella; te biskupi Mario del Valle Moronta Rodríguez, Gerhard Ludwig Müller i Raffaele Martinelli.
- [17] Katekizam *Katoličke Crkve*, br. 150.
- [18] Benedikt XVI., Apost. Pismo Porta fidei, br. 15.
- [19] Drugi vatikanski koncil, Dogm. Konst. *Lumen gentium*, br. 65.
- [20] Benedikt XVI., Apost. Pismo Porta fidei, br. 13.
- [21] *Isto*, br. 6.
- [22] Drugi vatikanski koncil, Dekr. *Unitatis redintegratio*, br. 1.
- [23] Slijedeće smjernice koje su dane za biskupske konferencije vrijede, na sličan način, za Sinode biskupâ većih patrijarhatskih i nadbiskupskih Crkava i za zasjedanja hijerarhâ ostalih Crkava Istoka *sui iuris*.
- [24] Drugi vatikanski koncil, Dogm. Konst. *Lumen gentium*, br. 25.
- [25] Usp. Benedikt XVI., Apost. Pismo Porta fidei, br. 13.
- [26] *Isto*, br. 12.
- [27] Usp. Ivan Pavao II., Apost. Konst. *Fidei depositum*, br. 4.
- [28] Benedikt XVI., Apost. Pismo Porta fidei, br. 8.
- [29] *Isto*, br. 12.
- [30] *Isto*, br. 10.
- [31] *Isto*, br. 9.
- [32] Usp. Benedikt XVI., Posinod. Apost. Pob. *Verbum Domini*, 30. rujna 2010., br. 59-60 i 74.
- [33] Isti, Apost. Pismo Porta fidei, n. 8.
- [34] Drugi vatikanski koncil, Dekr. *Apostolicam actuositatem*, br. 2.
- [35] Usp. Benedikt XVI., Apost. Pismo Porta fidei, br. 14.
- [36] Drugi vatikanski koncil, Past. Konst. *Gaudium et spes*, br. 1.
- [37] Benedikt XVI., Apost. Pismo. Porta fidei, br. 15.

«Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela» (*Heb 10, 24*)

Braćo i sestre,

korizma nam još jednom pruža mogućnost razmišljati o središtu kršćanskog života: ljubavi. Naime to je pogodno vrijeme da, uz pomoć Božje riječi i sakramenata, obnovimo svoj hod u vjeri, i kao pojedinci i kao zajednica. To je put označen molitvom i zajedništvo, šutnjom i postom, u iščekivanju uskrasne radosti.

Ove godine želim iznijeti neka svoja razmišljanja u svjetlu kratkog biblijskog teksta preuzetog iz *Poslanice Hebrejima*: «Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela» (10, 24). Ta je rečenica dio perikope u kojoj sveti pisac poziva pouzdati se u Isusa Krista kao najvišeg svećenika, po kojem smo zadobili oproštenje i otvoren put koji vodi Bogu. Plod prihvaćanja Krista je život koji počiva na tri teologalne kreposti: to jest pristupiti Gospodinu «istinitim srcem u punini vjere» (r. 22), nepokolebljivim čuvanjem «vjere nade» (r. 23) u stalnoj budnosti da se zajedno s braćom čine «ljubav i dobra djela» (r. 24). Kaže se također kako je, kao potpora vjerniku u tom ponašanju u skladu s evanđeljem, važno sudjelovati na liturgijskim susretima i molitvi zajednice, upirući pogled u eshatološki cilj, to jest puno zajedništvo u Bogu (r. 25). Zaustavit ću se na retku 24 koji, u kratkim crtama, pruža dragocjen i trajno aktualan nauk o tri aspekta kršćanskog života: pozornost prema drugome, uzajamnost i osobna svetost.

1. «Pazimo»: odgovornost prema našoj braći i sestrama.

Prvi aspekt predstavlja poziv da «pazimo»: grčki izraz koji se koristi u tekstu je *katanoein*, koji znači dobro gledati, biti pozoran, svjesno promatrati, primjećivati neku stvarnost. Susrećemo ga u Evanđelju kada Isus poziva učenike da «promatraju» ptice

nebeske, koje su, bez imalo truda, okružene brižnom i pažljivom Božjom providnošću (usp. *Lk 12, 24*) te da «vide» brvno u vlastitom oku prije nego ugledaju trun u bratovu oku (usp. *Lk 6, 41*). Nalazimo ga također u još jednom ulomku iz iste *Poslanice Hebrejima*, gdje Pavao poziva braću: «promotrite... Isusa» (3, 1), apostola i najvišeg svećenika naše vjere. Dakle, glagol kojim započinje naš poziv poručuje nam da svrnemo svoj pogled na drugoga, prije svega na Isusa, te da budemo pozorni jedni prema drugima, da ne budemo jedni drugima stranci, ravnodušni prema onom što se događa našoj braći i sestrama. Prečesto, međutim, kod nas prevladava potpuno suprotan stav: jedna ravnodušnost i nezainteresiranost koji su plod sebičnosti i prikriveni tobožnjim poštivanjem tuđe «privatnosti». I danas snažno odjekuje Gospodinov glas koji svakog od nas poziva da se pobrinemo za drugoga. I danas Bog traži od nas da budemo «čuvari» naše braće (usp. *Post 4, 9*), da uspostavljamo odnose označene uzajamnom brigom, pozornošću prema dobru drugoga i prema osobi *u cjelini*. Velika zapovijed ljubavi prema bližnjemu zahtijeva od nas da shvatimo odgovornost prema onome koji je, kao i ja, Božje stvorenje i dijete: činjenica da smo braća u čovječstvu i, u mnogim slučajevima, također u vjeri mora nas navesti na to da u drugom promatramo istinski *alter ego*, kojega Gospodin beskrajno ljubi. Ako budemo odnjegovali u sebi taj stav da u drugima promatramo svoju braću i sestre, solidarnost, pravednost kao i milosrđe i suosjećanje sami će kao iz nekog vrela poteći iz našega srca. Sluga Božji Pavao VI. rekao je da svijet danas nadasve trpi zbog nedostatka bratstva: «Svijet je bolestan. Njegovo zlo sastoji se manje u tome da ne bi bilo zaliha, da bi ih neki prigrabili, a više u pomanjkanju bratstva među ljudima i među narodima» (Enc.

Populorum progressio, [26. ožujka 1967.], br. 66)

Pažnja prema drugom podrazumijeva da njemu ili njoj želimo dobro u svakom pogledu: tjelesnom, moralnom i duhovnom. Suvremena kultura je, čini se, izgubila osjećaj za dobro i zlo, zato treba ponovno snažno isticati da dobro postoji i da pobjeđuje, jer je Bog «dobar i dobrostiv» (*Ps* 119, 68). Dobro je sve ono što daje, štiti i promiče život, bratstvo i zajedništvo. Odgovornost prema bližnjemu znači, dakle, htjeti i činiti dobro drugome, u nadi da će i taj drugi postati osjetljiv na dobrotu i njezine zahtjeve. Zanimati se za brata znači otvoriti oči za njegove potrebe. Sveto pismo upozorava nas na opasnost da nam srca otvrdnu zbog svojevršne «duhovne neosjetljivosti» koja nas čini slijepima za trpljenja drugih ljudi. Evanđelist Luka donosi dvije prispodobe u kojima su prikazana dva primjera te situacije do koje može doći u ljudskom srcu. U prispodobi o dobrom Samarijancu, svećenik i levit ravnodušno «prodoše dalje» pokraj čovjeka kojeg su opljačkali i pretukli razbojnici (usp. *Lk* 10, 30-32), a u prispodobi o bogatašu i Lazaru, bogataš, koji je uživao sva obilja, potpuno je neosjetljiv prema siromašnom Lazaru koji umire od gladi pred njegovim vratima (usp. *Lk* 16, 19). Obje prispodobe pružaju primjere onoga što predstavlja suštu suprotnost «posvećivanju pažnje», promatranju drugoga s ljubavlju i sućuti. Što je to što čovjeka priječi da uputi taj ljudski i brižni pogled prema bratu? Često su to materijalno bogatstvo i osjećaj dostatnosti, ali to može biti i stavljanje vlastitih interesa i problema iznad svega drugog. Ne bismo nikada smjeli biti nesposobni «imati milosti» prema onima koji trpe; nikada naše srce ne bi smjelo biti u tolikoj mjeri obuzeto stvarima i problemima da postane gluho za vapaj siromaha. Poniznost srca i osobno iskustvo trpljenja mogu u nama probuditi osjećaje suosjećanja i empatije: «Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju» (*Izr* 29, 7). Moguće je tako shvatiti blaženstvo «ožalošćenih» (*Mt* 5, 4), to jest onih koji su kadri izaći

iz samih sebe i ganuti se na tuđu bol. Susret s drugim i otvaranje srca njegovim potrebama su prigoda za spasenje i blaženstvo.

«Paziti» na brata podrazumijeva također brigu za njegovo duhovno dobro. I tu želim podsjetiti na jedan aspekt kršćanskog života koji je, kako mi se čini, pao u zaborav: riječ je o bratskom *ispravljanju poradi vječnog spasenja*. Danas smo, općenito, vrlo osjetljivi kada se govori o brizi i ljubavi prema tjelesnom i materijalnom dobru drugih, ali kada je riječ o našoj duhovnoj odgovornosti prema braći zavladao je šutnja. Tomu nije bilo tako u prvoj Crkvi i u zajednicama doista zrelih u vjeri, koje su pokazivale brigu ne samo za tjelesno zdravlje brata, već također za zdravlje njegove duše u pogledu njegovog konačnog određenja. U Svetom pismu čitamo: «Ne kori podsmjevača, da te ne zamrzi; kori mudra, da te zavoli. Pouči mudroga, i bit će još mudriji; uputi pravednoga, i uvećat će se njegovo znanje» (*Izr* 9, 8. sl.). Sâm Krist zapovijeda da prekorimo brata koji pogriješi (usp. *Mt* 18, 15). Glagol kojim se izražava to bratsko ispravljanje – na grčkom *elenchein* – isti je onaj koji označava proročko poslanje kršćana da raskrinkavaju naraštaj koji se odao zlu (usp. *Ef* 5,11). Crkvena je tradicija ubrojila među djela duhovnog milosrđa «opominjanje grešnika». Važno je ponovno vratiti taj vidik kršćanske ljubavi. Pred zlom ne treba šutjeti. Mislim tu na stav onih kršćana koji se, zbog ljudskog obzira ili iz jednostavne lagodnosti, prilagođavaju prevladavajućem mentalitetu, radije no da upozoravaju svoju braću na načine razmišljanja i djelovanja koji su u opreci s istinom i ne slijede put dobra. Kršćanski se prijekor, međutim, nikada ne vodi duhom osude ili uzajamnog optuživanja. Naprotiv, uvijek je potaknut ljubavlju i milosrđem te proizlazi iz istinske brige za dobrobit drugoga. Apostol Pavao kaže: «Braćo, ako se tko i zatekne u kakvu prijestupu, vi, duhovni, takva ispravljajte u duhu blagosti. A pazi na samoga sebe da i ti ne podlegneš napasti» (*Gal* 6, 1). U našem svijetu prožetom individualizmom nužno je ponovno otkriti važnost

bratskog ispravljanja, da bismo zajedno kročili prema svetosti. Čak i pravednik padne sedam puta (usp. *Izr* 24, 16), kaže se u Svetom pismu, a svi smo mi slabi i sami sebe obmanjujemo (usp. *I Iv* 1, 8). Veoma je, dakle, značajna služba koja se sastoji u tome da drugima pomažemo i dopustimo da nama drugi pomognu da sami sebe sagledamo u istini, da bismo poboljšali svoj život i smjernije kročili Gospodinovim putem. Postoji uvijek potreba za jednim pogledom koji ljubi i ispravlja, koji poznaje i prepoznaje, koji duboko prozire i oprašta (usp. *Lk* 22, 61) kao što je Bog učinio i čini sa svakim od nas.

2. «Jedni na druge»: dar uzajamnosti.

To «čuvanje» u odnosu na druge u opreci je s mentalitetom koji, svodeći život isključivo na zemaljski vidik, ne promatra ga u eshatološkoj perspektivi i prihvaća svaki moralni izbor u ime individualne slobode. Društvo kao što je ovo današnje može postati gluho bilo na tjelesna trpljenja, bilo na duhovne i moralne životne potrebe. Ne smije tako biti u kršćanskoj zajednici! Apostol Pavao nas poziva da tražimo ono što vodi «miru i uzajamnom izgrađivanju» (*Rim* 14, 19) i koristi «bližnjemu na dobro, na izgrađivanje» (*isto* 15, 2), ne tražeći vlastitu korist «nego što koristi mnogima na spasenje» (*I Kor* 10, 33). To uzajamno ispravljanje i opominjanje, u duhu poniznosti i ljubavi, mora biti sastavni dio života svake kršćanske zajednice.

Gospodinovi učenici, sjedinjeni s Kristom po Euharistiji, žive u zajednici koja ih međusobno povezuje kao udove istoga tijela. To znači da mi drugi pripada, njegov život, njegovo spasenje tiču se moga života i moga spasenja. Dotičemo ovdje jednu veoma duboku sastavnicu zajedništva: između našeg života i života drugih ljudi postoji neka međuovisnost, bilo u dobru bilo u zlu; i grijeh i dobra djela imaju jednu društvenu dimenziju. U Crkvi, Kristovom mističnom tijelu, ta uzajamnost nalazi svoju potvrdu: zajednica

ne prestaje činiti pokoru i moliti za oprostene za grijehne svoje djece, ali se također rađuje neprestance i s klicanjem zbog svjedočanstava kreposti i ljubavi koje se javljaju u njezinu krilu. Neka se «udovi jednako brinu jedni za druge» (*I Kor* 12, 25), kaže sveti Pavao, jer smo jedno tijelo. Ljubav prema braći, čiji jedan izraz – milostinja, koja je, zajedno s molitvom i postom, tipična korizmena praksa, ima svoj korijen u toj zajedničkoj pripadnosti. I u konkretnoj brizi za siromašne svaki kršćanin može izraziti svoje dioništvo u jednom tijelu koje je Crkva. Jedan je od pokazatelja pozornosti prema drugima u uzajamnosti također prepoznati dobro koje Gospodin čini u njima i zahvaljivati s njima za čudesne milosti koje dobri i svemogućí Bog nastavlja izvoditi u svojoj djeci. Kada neki kršćanin otkrije u drugom djelovanju Duha Svetoga, mora se tome radovati i slaviti nebeskog Oca (usp. *Mt* 5, 16).

3. «Da se potičemo na ljubav i dobra djela»: zajedno hoditi u svetosti.

Taj izraz iz Poslanice Hebrejima (10, 24) potiče nas razmišljati o općem pozivu na svetost, neprestanom napredovanju u duhovnom životu, stremljenju većim karizma i ljubavi koja će biti sve uzvišenija i plodonosnija (usp. *I Kor* 12, 31-13, 13). Briga jednih za druge ima za cilj uzajamno poticanje na sve veću djelatnu ljubav koja nas, »kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana« (*Izr* 4, 18), potiče da živimo svaki dan kao predokus dana koji ne pozna zalaza koji nas očekuje u Bogu. Vrijeme koje nam je dano u našem životu je dragocjeno za otkrivanje i vršenje dobrih djela, u Božjoj ljubavi. Tako sama Crkva raste i razvija se da prisprije punini uzrasta Kristova (usp. *Ef* 4, 13). U toj perspektivi dinamike rasta smješten je naš poziv na uzajamno poticanje da bismo prispjeli punini ljubavi i dobrih djela.

Nažalost, uvijek je prisutna napast mlakosti, gašenja Duha Svetoga, odbijanja da

«oplodimo talente» koji su nam dani za naše vlastito i za dobro drugih ljudi (usp. *Mt* 25, 25 sl.). Svi smo primili duhovna i materijalna dobra koja su korisna za ispunjenje Božjeg nauma, za dobro Crkve i za naše osobno spasenje (usp. *Lk* 12, 21b; *1 Tim* 6, 18). Duhovni učitelji podsjećaju da u vjerskom životu onaj koji ne napreduje, nazaduje. Draga braćo i sestre, prihvatimo trajno aktualan poziv da težimo «visokom mjerilu redovitog kršćanskog života» (Ivan Pavao II., Apost. pismo *Novo millennio ineunte* [6. siječnja 2001.], br. 31). Mudrost Crkve u priznavanju i proglašavanju blaženstava i svetosti nekih uzornih kršćana ima također za cilj probuditi želju za nasljedovanjem njihovih

kreposti. Sveti Pavao potiče: «Pretječite jedni druge poštovanjem!» (*Rim* 12,10).

Neka u svijetu koji traži od kršćana novo svjedočanstvo ljubavi i vjernosti Gospodinu svi osjete koliko je prijeko potrebno to nastojanje u pretjecanju u ljubavi, služenju i općem dobru (usp. *Heb* 6, 10). Taj je poziv posebno snažan u svetom vremenu pripreve za Uskrs. Uz želju za svetom i plodnom korizmom, povjeravam vas zagovoru Blažene Djevice Marije i svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov!

Iz Vatikana, 3. studenog 2011.

Papa Benedikt XVI.

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA 49. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA

Tema: Zvanja su dar Božje ljubavi

Draga braćo i sestre,

Svjetski dan molitve za zvanja, koji će se slaviti 29. travnja 2012., na Četvrtu uskrsnu nedjelju, poziva nas razmišljati o temi: *Zvanja su dar Božje ljubavi*. Izvor svakog savršenog dara je Bog ljubavi – *Deus caritas est*: «tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu» (*1 Iv* 4, 16). Sveto pismo opisuje povijest te praiskonske povezanosti Boga i čovjeka, koja prethodi samom stvaranju. Sveti Pavao, kada piše kršćanima iz grada Efeza, uzdiže himan zahvaljivanja i hvale Ocu, koji neizmjernom dobrohotnošću, kroz stoljećâ ostvaruje svoj sveopći naum spasenja, koji je naum ljubavi. U Sinu Isusu – kaže Pavao – on «nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim» (*Ef* 1, 4). Bog nas je ljubio i «prije» nego smo nastali! Nošen isključivo svojom bezuvjetnom ljubavlju, on nas je «načinio ni od čega» (usp. *2 Mak* 7, 28) da nas privede punini zajedništva sa sobom.

Obuzet silnim divljenjem pred djelom Božje providnosti, psalmist kliče: «Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?» (*Ps* 8, 4-5). Duboka istina o našem životu je, dakle, sadržana u ovom iznenađujućem otajstvu: svako stvorenje, a na poseban način svaka osoba, je plod jedne Božje misli i jednog čina Božje ljubavi, beskrajan, vjerne i vječne ljubavi (usp. *Jr* 31, 3). Otkriće te stvarnosti ono je što uistinu stubokom mijenja naš život. U jednom čuvenom tekstu iz *Ispovijesti*, sveti Augustin izražava velikom snagom svoje otkriće Boga kao najviše ljepote i najviše ljubavi, Boga koji mu je uvijek bio blizu, ali kojem je konačno otvorio svoj um i srce da ih on preobrazi: «Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio! A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Ondje sam te tražio nasrćući na ta lijepa bića koja si stvorio, ja rugoba. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom. Me-

ne su daleko od tebe držale one stvari koje ne bi postojale kad ne bi bile u tebi. Zvao si me i vikao, probio si moju gluhoću, zabljesnuo si, sijevnuo si i rastjerao moju sljepoću, prosuo si miomiris, a ja sam ga upio pa uzdišem za tobom, okusio sam pa gladujem i žeđam, dotakao si me, i ja gorim za mirom tvojim» (Knjiga deseta, Glava 27, 38). Tim slikama svetac ih Hipona pokušava opisati neizrecivo otajstvo susreta s Bogom, s njegovom ljubavlju koja preobražava čitav život.

Riječ je o bespridržajnoj ljubavi koja nam prethodi, jača nas i doziva na našem životnom putu a ima svoj korijen u potpunom Božjem besplatnom daru. Govoreći osobito o svećeničkoj službi, moj prethodnik, blaženi Ivan Pavao II. rekao je da «svaki ministerijalni čin, dok privodi k ljubavi i služenju Crkvi, potiče na sve veće dozrijevanje u služenju Isusu Kristu Glavi, Pastiru i Zaručniku Crkve. Ta se ljubav oblikuje kao odgovor na onu prethodeću, slobodnu i nezasluzenu ljubav Božju u Kristu» (Apost. posinod. pobud. Pastores dabo vobis, 25). Svako je pojedino zvanje, naime, plod Božje inicijative, ono je *dar Božje ljubavi!* On je taj koji čini »prvi korak« i to ne zbog neke posebne dobrote koju je našao u nama, već zbog prisutnosti same njegove ljubavi koja je «razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan» (*Rim 5, 5*).

U svakom dobu, izvor Božjeg poziva treba tražiti u inicijativi beskrajne Božje ljubavi, koja se u punini očituje u Isusu Kristu. Kao što sam napisao u svojoj prvoj enciklici *Deus caritas est*: «Bog je vidljiv na mnogobrojne načine. U povijesti ljubavi koju nam Biblija prenosi, on nam izlazi ususret, pokušava osvojiti naša srca – sve do Posljednje večere, sve do srca probodena na križu, sve do njegovih ukazanja nakon uskrsnuća i velikih djela kojima je, po djelovanju apostola, vodio prvu Crkvu na njezinu putu. I u kasnijoj povijesti Crkve Gospodin nije bio odsutan: uvijek nam iznova izlazi ususret, po muževima i ženama koji zrače njegovom

prisutnošću, u svojoj Riječi, u sakramentima, na osobit način u Euharistiji» (17).

Božja ljubav je vječna; on je vjeran samom sebi, vjeran je «riječi koju daje tisući naraštaja» (*Ps 105, 8*). Potrebno je zato iznova razglašavati, navlastito novim naraštajima, privlačnu ljepotu te Božje ljubavi, koja nam prethodi i prati nas na našem putu: ona je tajni poticaj, ona je motivacija koja nikada ne jenjava, čak ni u najtežim okolnostima.

Draga braćo i sestre, trebamo otvoriti svoj život toj ljubavi. Savršena Božja ljubav (usp. *Mt 5, 48*) je to na što nas svakodnevno poziva Isus Krist! Visoko mjerilo kršćanskog života sastoji se naime u tome ljubimo «kao» što ljubi Bog; riječ je o ljubavi koja se očituje u potpunom, vjernom i plodonosnom sebedarju. Ojađenoj poglavarici samostana u Segoviji, u jeku dramatičnih okolnosti u kojem se tih godina našao samostan jer mu je prijetilo ukidanje, sveti Ivan od Križa odgovara pozivajući je da djeluje po Božjem: «Ne mislite ni na što drugo osim da Bog sve uređuje i vodi; a gdje ljubavi nema, tamo je unesite i ubrat ćete ljubav» (*Epistolario, 26*).

Upravom na tome tlu prinošenja samog sebe i otvorenosti Božjoj ljubavi i kao plod te ljubavi, rađaju se i rastu sva zvanja. Crpeći iz toga izvora u molitvi, čestim utjecanjem Riječi i sakramentima, osobito euharistiji, moguće je živjeti ljubav prema bližnjem u kojem se uči otkrivati lice Krista Gospodina (usp. *Mt 25, 31-46*). Da bi izrazio neraskidivu vezu između tih «dviju ljubavi» – prema Bogu i prema bližnjemu – koji izviru iz istog božanskog vrela i kojem se vraćaju, papa Grgur Veliki koristi primjer male biljke: «Na tlu našeg srca [Bog] je zasadio prvi korijen ljubavi prema njemu, iz kojeg se kasnije razvila, poput lista, bratska ljubav» (*Moralium Libri, sive expositio in Librum B. Job, Lib. VII, cap. 24, 28; PL 75, 780D*).

Ta dva izraza jedne Božje ljubavi, moraju s posebnim intenzitetom i čistoćom srca živjeti oni koji su odlučili krenuti putom raspoznavanja životnog zvanja koji vodi prema svećeničkoj službi i redovničkom životu;

oni su njihovo prepoznatljivo obilježje. Naime, ljubav prema Bogu, koju su prezbiteri i redovnici pozvani vidljivo – premda uvijek nesavršeno – u sebi odražavati, je razlog da se odgovori na poziv posebnog posvećenja Gospodinu po svećeničkom ređenju odnosno ispovijedanju evanđeoskih savjetâ. Snaga odgovora svetog Petra božanskom Učitelju: «Da, Gospodine, ti znaš da te volim» (Iv 21, 15) tajna je života darovanog i življenog u punini, i zato ispunjenog dubokom radošću.

Drugi konkretni izraz ljubavi, onaj prema bližnjem, prije svega prema onima koji su u najvećoj potrebi i koji najviše trpe, je presudni poticaj koji navodi svećenika i posvećene osobe da budu graditelji zajedništva među ljudima i sijači nade. Odnos posvećenih osoba, a napose svećenika, s vjerničkom zajednicom je živ i postaje također temeljni aspekt njihove afektivnosti. U vezi s tim sveti Arški župnik je volio ponavljati: «Svećenik nije svećenik za sebe, već za vas» (*Le curé d'Ars. Sa pensée – Son cœur*, Foi Vivante, 1966., str. 100).

Draga braćo u episkopatu, dragi prezbiteri, đakoni, redovnici i redovnice, vjeroučitelji, pastoralni djelatnici i svi vi koji radite na polju odgoja novih naraštajâ, najtoplije vas pozivam da pomno obratite pozornost onim članovima župnih zajednicâ, udrugâ i crkvenih pokretâ koji primjećuju u sebi znakove poziva na svećeništvo i posebno posvećenje Bogu. Važno je da se u Crkvi stvore povoljni uvjeti koji će omogućiti mnogim mladim ljudima da kažu svoj «da», kao velikodušni odgovor na poziv Božje ljubavi.

Na pastoralu zvanja leži zadatak da pruži korisne smjernice kako bi taj hod bio plodnosan. U središtu toga će biti ljubav prema Božjoj riječi jačana sve većim upoznavanjem sa Svetim Pismom i pažljivom i stalnom osobnom i zajedničkom molitvom; to će im omogućiti da osjete Božji poziv usred vreve kojom je ispunjen svakodnevni život. Ali iznad svega, euharistija mora biti «živo

središte» svakog hoda prema zvanju: tu nas Božja ljubav dotiče u Kristovoj žrtvi, savršenom izrazu ljubavi, i tu uvijek iznova učimo živjeti «visoko mjerilo» Božje ljubavi. Riječ, molitva i euharistija su dragocjeno blago koje nas osposobljava shvatiti ljepotu života potpuno utrošenog za Kraljevstvo.

Želim da mjesne Crkve, u svojim različitim sastavnicama, postanu «prostori» pomnog razlučivanja i duboko preispitivanja zvanja, prostori gdje se mladićima i djevojkama pruža mudro i snažno duhovno vodstvo. Na taj način kršćanska zajednica i sama postaje očitovanje ljubavi Boga u kojem prebiva svaki poziv. Ta dinamika, koja odgovara na pitanja Isusove nove zapovijedi, može pronaći rječito i jedinstveno ostvarenje u kršćanskim obiteljima, čija je ljubav izraz Kristove ljubavi koji je dao samog sebe za svoju Crkvu (usp. *Ef* 5, 32). U obiteljima, «zajednicama života i ljubavi» (*Gaudium et spes*, 48), novi naraštaji mogu steći divno iskustvo te požrtvovne ljubavi. One, naime, ne samo da su povlašteno mjesto ljudskog i kršćanskog odgoja, već mogu predstavljati «prvo i najbolje sjemenište poziva na život posvećen kraljevstvu Božjem» (Ivan Pavao II., Apost. pobud. *Familiaris consortio*, 53), pomažući svojim članovima upravo u obitelji otkriti ljepotu i važnost svećeništva i posvećenog života. Neka pastiri i vjernici laici uvijek surađuju na tome da se u Crkvi umnože te «kuće i škole zajedništva» po uzoru na svetu nazaretsku obitelj, skladni odraz života Presvetog Trojstva na zemlji.

S tim željama, od srca podjeljujem apostolski blagoslov vama, draga braćo u episkopatu, svećenicima, đakonima, redovnicima, redovnicama i svim vjernicima laicima, osobito mladićima i djevojkama koji poučljiva srca oslušuju Božji glas i spremni su ga prihvatiti i velikodušno i vjerno uza nj prijanjati.

Iz Vatikana, 18. listopada 2011.

Papa Benedikt XVI.

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI.
ZA SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA 2012.**Šutnja i Riječ: put evangelizacije**

Draga braćo i sestre, uoči Svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija 2012., želim podijeliti s vama neka razmišljanja o jednom aspektu ljudskog procesa komunikacije koji se, premda veoma važan, katkad zaboravlja, a na kojeg je danas osobito potrebno podsjetiti. Riječ je o odnosu između šutnje i riječi: to su dvije odrednice komunikacije među kojima mora postojati ravnoteža, koje se moraju jedna s drugom izmjenjivati i uzajamno nadopunjavati da bi se postigao istinski dijalog i duboka bliskost među ljudima. Kada se riječ i šutnja međusobno isključuju, komunikacija se pogoršava, bilo zato što to dovodi do stanovite zaglušenosti bilo pak zato što se, naprotiv, time stvara ozračje hladnoće; kada se, međutim, uzajamno upotpunjuju, tada komunikacija dobiva na vrijednosti i značenju.

Šutnja je sastavni dio komunikacije i bez nje ne postoje riječi bogate sadržajem. U šutnji osluškujemo i bolje upoznajemo sami sebe, u njoj se rađa i produbljuje misao, jasnije shvaćamo ono što želimo reći i ono što očekujemo od drugoga, biramo riječi kojima ćemo se izraziti. Kada šutimo tada drugoj osobi omogućujemo da govori, da izrazi svoje stavove, a sebi samima da ne ostanemo vezani isključivo uz naše riječi i naše ideje i tako budemo prikraćeni za njihovo odgovarajuće propitkivanje. Otvara se tako prostor za uzajamno slušanje i postaje moguće uspostaviti dublji međuljudski odnos.

Često, na primjer, možemo primijetiti kako se među onima koji se vole najautentičnija komunikacija odvija upravo u šutnji: neka kretnja, izraz lica, govor tijela znakovi su kojima oni jedno drugom otkrivaju ono što nose u sebi. U tišini progovaraju radost, zabrinutosti, patnje, koji upravo u njoj nalaze neki posebno snažan izražajni oblik. Iz šutnje, dakle, proizlazi još zahtjevnija ko-

munikacija, koja zahtijeva tankoćutnost i onu sposobnost slušanja koji često otkrivaju dubinu i narav međusobnih odnosa. Tamo gdje vlada obilje porukâ i informacijâ, šutnja postaje bitna da bi se moglo razlučiti između onoga što je važno i onoga što je beskorisno odnosno sporedno. Duboko razmišljanje pomaže nam otkriti postojeći odnos između događaja koji su na prvi pogled međusobno nepovezani, iznositi sudove, analizirati poruke; sve to omogućuje dijeliti promišljene i relevantne stavove i mišljenja, čime se stvara autentični kompleks općeg znanja. Zato je nužno stvoriti prikladno okruženje, gotovo svojevrsni «eko-sustav» u kojem će se očuvati ispravna ravnoteža između šutnje i riječi, slika i zvukova.

Današnji se komunikacijski proces u velikoj mjeri sastoji od traženja odgovora na razna pitanja. Tražilice i društvene mreže su polazišne točke komunikacije za mnoge osobe koje traže savjete, prijedloge, informacije, odgovore. U našim danima Internet postaje sve više prostor za pitanja i odgovore; štoviše, suvremeni je čovjek često obasut odgovorima i pitanjima koja si nikada prije nije postavljao i potrebama koje nije zamjećivao. Ako želimo prepoznati i usredotočiti se na pitanja koja su uistinu važna, šutnja je dragocjeno pomagalo koje nam pruža mogućnost ispravno razlučiti među mnogobrojnim poticajima i podacima koje primamo. U složenom i raznolikom svijetu komunikacije na vidjelo, ipak, izbija činjenica da je mnogo onih koji si postavljaju posljednja pitanja ljudskog života: tko sam? dokle seže moje znanje? što mi je činiti? čemu se mogu nadati? Važno je pružiti potporu osobama koje postavljaju ta pitanja i otvoriti mogućnost dubokog dijaloga, kojeg čine riječi, uzajamno razumijevanje, ali također poziv na razmišljanje i šutnju, koja, katkad, može biti rječitija od prenatrpanog odgovora i omogu-

čuje onome koji traži odgovore na pitanja koja ga muče da dublje uroni u vlastito biće i otvori se onom putu spoznaje kojeg je Bog upisao u čovjekovo srce.

Ta neprekidna bujica pitanja očituje, u konačnici, nemir ljudskog bića koje uvijek traga za, malim ili velikim, istinama koje daju smisao i nadu životu. Čovjek se ne može zadovoljiti pukom i pomirljivom razmjennom mišljenja i životnih iskustava: svi tražimo istinu i svima nam je zajednička ta duboka čežnja, i to danas više no ikada prije: «Kada ljudi razmjenjuju informacije, već dijele same sebe, svoj pogled na svijet, svoje nade, svoje ideale» (Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija 2012.). Nužno je posvetiti dužnu pozornost raznim web stranicama, aplikacijama i društvenim mrežama koje mogu pomoći današnjim ljudima da pronađu vremena za razmišljanje i istinska propitkivanja, ali također da pronađu prostora za šutnju, priliku za molitvu, razmatranje ili zajedničko slušanje Božje riječi. U jezgovitosti kratkih poruka, koje često nisu duže od retka iz Biblije, mogu se izraziti duboke misli, pod uvjetom da sugovornici nisu zanemarili i prestali njegovati vlastitu nutrinu. Ne treba se čuditi što su, u raznim biblijskim tradicijama, samoća i šutnja povlašteni prostori koji pomažu osobama da ponovno pronađu same sebe i onu Istinu koja daje smisao svemu. Bog biblijske objave govori i bez riječi: «Kao što pokazuje križ Kristov, Bog govori i po svojoj šutnji. Božja šutnja, iskustvo udaljenosti Svemogućega i Oca, predstavlja ključnu postaju u zemaljskom hodu Sina Božjega, utjelovljene Riječi... Božja šutnja produžava njegove prethodne riječi. U ovim mračnim trenucima On govori po otajstvu svoje šutnje» (Posin. ap. pob. Verbum Domini, 30. rujna 2010., 21). Rječitost Božje ljubavi, življene sve do najvišeg dara, govori u šutnji križa. Nakon Kristove smrti, na zemlji je zavladao silna tišina i na Veliku subotu, kada «Kralj spava... [i] Bog u tijelu usnuo [je] i probudio pomrle od početka svijeta» (usp. Služba čitanja na Veliku subotu),

odjekuje glas Boga punog ljubavi prema ljudskom rodu.

Ako Bog govori čovjeku u šutnji, čovjek također u šutnji otkriva mogućnost da govori s Bogom i o Bogu. «Trebamo onu šutnju koja postaje kontemplacija, koja nam omogućuje ući u Božju šutnju i tako doći do točke gdje se rađa Riječ, otkupiteljska Riječ» (Homilija, Misa sa članovima Međunarodne teološke komisije, 6. listopada 2006.). Naš se govor uvijek pokazuje neprimjerenim kada treba govoriti o Božjoj veličini te se tako otvara prostora za tihu kontemplaciju. Iz te se kontemplacije u svoj svojoj snazi rađa urgentnost misije, odlučnu nužnost «prenosjenja drugima onoga što smo vidjeli i čuli», da svi budu u zajedništvu s Bogom (usp. 1 Iv 1, 3). Tiha kontemplacija omogućuje nam uroniti u izvor Ljubavi, koja nas vodi prema našem bližnjem tako da možemo osjetiti njegovu bol i pružiti mu Kristovo svjetlo, njegovu poruku života, njegov potpuni dar koji spašava.

U tihoj kontemplaciji, nadalje, još snažnije na vidjelo izbija ona Vječna riječ po kojoj je stvoren svijet, i dokučuje se onaj naum spasenja kojeg Bog ostvaruje po riječi i gestama u čitavoj povijesti čovječanstva. Kao što podsjeća Drugi vatikanski koncil, Božja se objava ostvaruje «djelima i riječima iznutra međusobno povezanima tako da djela što ih je Bog izveo u povijesti spasenja očituju i potkrepljuju nauk i riječima označene stvari, a riječi razglašuju djela i osvjetljuju u njima sadržano otajstvo» (Dei Verbum, 2). A taj naum spasenja ima vrhunac u osobi Isusa iz Nazareta, posrednika i punine čitave objave. Po njemu smo upoznali pravo lice Boga Oca i on nas je svojim križem i uskrsnućem izveo iz ropstva grijeha i smrti i priveo k slobodi djece Božje. Temeljno pitanje o čovjekovu smislu nalazi u Kristovu otajstvu odgovor koji može unijeti mir u nemirno ljudsko srce. Iz toga se otajstva rađa poslanje Crkve, to otajstvo potiče kršćane da postanu navjestitelji nade i spasenja, svjedoci one ljubavi koja promiče čovjekovo dostojanstvo i koja gradi pravdu i mir.

Riječ i šutnja. Učiti se komunikaciji znači naučiti slušati, kontemplirati, a ne samo govoriti, a to je posebno važno za vjerovjesnike: šutnja i riječ su bitni sastavni dijelovi komunikacijskog djelovanja Crkve, u cilju novog naviještanja Krista u suvremenom svijetu. Mariji, koja u tišini «sluša Riječ i daje joj rasti» (Molitva za Agoru mladih u

Loretu, 1.-2. rujna 2007.), povjeravam čitavo djelo evangelizacije koje Crkva provodi pomoću sredstava društvene komunikacije.

Iz Vatikana, 24. siječnja 2012., blagdan sv. Franje Saleškoga

Papa Benedikt XVI.

PISMO-PORUKA ZA 14. ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE
BISKUPSKIH KONFERENCIJA HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE

– SARAJEVO, 30.-31. SIJEČNJA 2012. –

Draga subraćo u biskupstvu,

U prigodi 14. zajedničkog zasjedanja Biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine, drago mi je prenijeti vama i vašim suradnicima srdačan pozdrav Svetog Oca Benedikta XVI.

Ovo Zajedničko Zasjedanje jest dodatan znak jedinstva Katoličke Crkve u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Radi se o jedinstvu koje čini ne samo *affectio collegialis*, nego i zajednička vizija uloge, odgovornosti i djelovanja Crkve. Ono se hrani istom odanošću Svetom Ocu, iskrenom crkvenom obvezom pred izazovima s kojima se hrvatski narod treba sučeliti u regiji, i također primjernim interventima solidarnosti prema najsiriomašnjim i najpotrebnijim društvenim slojevima.

U tom kontekstu kolegijalnoga služenja narodu Božjemu, siguran sam da će na Zasjedanju dužna pozornost biti dana teškom pitanju budućnosti katoličkoga naroda u Bosni i Hercegovini, sa svrhom da se programiraju zajedničke pastoralne linije.

Nažalost, kao što dobro znadete, podaci su alarmantni: od oko 800.000 katolika u 1991. godini prešlo se na oko današnjih 440.000; u mnogim župama ostali su samo malobrojni starci; prema godišnjim statisti-

kama Biskupijskih kurija, broj katolika se ne prestaje smanjivati. Uzroci ove žalosne pojave su poznati: rat iz '90. godina prouzrokovao je teške gubitke u ljudskim životima i u crkvenim strukturama; izbjeglice se nisu vratile u broju kojemu se nadalo; teška ekonomska situacija prisiljava mnoge mlade da napuste Zemlju, posebice zbog nedostatka posla. A postoji još jedan zabrinjavajući element koji se odnosi na opadanje stope nataliteta i posljedičan demografski pad.

Zato se može dobro razumjeti zebnja biskupa Bosne i Hercegovine za svoje zajednice, koja je ponovno izražena u njihovu Pastoralnom pismu od prošlog 8. prosinca: ustvari, posebno u nekim područjima, katolička vjera riskira da posvema nestane za koje desetljeće.

Težina situacije zahtijeva da vi, kao pastiri i prvi odgovorni naroda Božjega u toj regiji, zajedničkim dogovorom intenzivirate svoje zauzimanje za budućnost Crkve u Bosni i Hercegovini. Mora se boriti protiv malodušnosti i rezignacije i mora se ohrabriti osobno uključivanje u pitanje preživljavanja. Potrebno je također potruditi se za poboljšanje uvjeta života svih stanovnika, osobito mladih koji trebaju radna mjesta da bi mogli ostati u Bosni i Hercegovini. Da bi se ostva-

rilo ove važne ciljeve, Crkva neće propustiti surađivati sa civilnim vlastima i sa svim osobama dobre volje.

Sveti Otac želi da kolegijalno razmišljanje biskupa dviju Biskupskih konferencija doprinese nadahnjivanju korisnih inicijativa, kako bi se učinilo da hrvatski narod mogne nastaviti vršiti svoje crkveno poslanje u Bosni i Hercegovini i nuditi svoj dragocjen doprinos za društveni život Zemlje. U tu svrhu, On molitvom prati rad Zasedanja i – zazivajući za sudionike obilje darova Duha i maj-

činsku zaštitu Marije, Majke Crkve – srdačno podjeljuje vama, poštovana subraćo, i vašim suradnicima poseban Apostolski blagoslov.

Sa svoje strane, vrlo rado se pridružujem željama Svetog Oca i sve pozdravljam bratski u Gospodinu.

Iz Vatikana, 14. siječnja 2012.

Kard. Tarcisio Bertone
Državni tajnik Njegove Svetosti

POZIV KOMISIJE IUSTITIA ET PAX HBK ZA POŠTIVANJEM NEDJELJE

Komisija Iustitia et Pax Hrvatske biskupske konferencije poziva vjernice i vjernike kao i sve građanke i građane dobre volje u Republici Hrvatskoj da se od iduće nedjelje, 4. ožujka 2012., pridruže širokoj akciji Europskog saveza za nedjelju koja okuplja radničke sindikate, političke stranke, građanske udruge i Crkve oko zahtjeva za poštivanjem nedjelje kao dana počinka za sve, dana okupljanja obitelji, dana dobrovoljnih, kulturnih i socijalnih djelatnosti, te kao dana Gospodnjeg koji kršćani svetkuju i slave.

1. Komisija poziva hrvatske građane, navlastito kršćane, da se od tog dana suzdržavaju od kupovanja nedjeljom, te barem tako pokažu da žele poštivati sve one radnice i radnike, koji su zbog slabosti hrvatske zakonske zaštite izloženi pritisku i prisiljeni raditi bez nedjeljnog odmora, ostajući izvan kruga svojih obitelji, svojih bližnjih i svoje djece. Jer ti zaposlenici i posebice te radnice - majke, sestre i kćeri mnogih - u taj dan odmora ne će biti sa svojim i zbog njihove odsutnosti njihovi će domovi zjapiti prazni, sivi i sumorni. Stoga, kupovanje nedjeljom svojevrsni je oblik licemjerja i bezosjećajnosti s obespravljenima.

2. Ljudska osoba, koju demokratska vlast nema pravo - prezreti, a niti gospodarstvenici u «socijalnom tržišnom gospodarstvu» Europske unije - izrabljivati, nije samo proizvođač i potrošač roba i usluga. Čovjek se kroz rad ostvaruje, dokazuje i održava, ali on je više od radnika i, mnogo više i vrijednije od - potrošača. Osoba je biće duhovno, okrenuto transcendenciji, ali i kulturi i umjetnosti, te sportskoj, rekreativnoj i, općenito, društvenoj i političkoj zauzetosti. Sve te potrebe, međutim, ljudi mogu ostvarivati samo bivajući i djelujući zajedno s drugima, u isto vrijeme i u iste dane. A ako se ta mogućnost oduzme dijelu ljudi, onda ih se zakida u njihovim osnovnim pravima građana, roditelja i, jednostavno - integralnih osoba, a u društvu se smanjuje socijalna kohezija i volja živjeti-zajedno. U tome svemu i jest smisao i vrijednost i potreba ne-djelje. Sve do novijih vremena nedjelja se i u nas poštivala, kako-tako čak i u doba komunističke diktature, koja je nažalost činila mnogo toga ne bi li udaljila, posebice mlade ljude, od svetkovanja dana Gospodnjeg.

3. S nadolaskom demokracije opravdano se očekivalo da će poštivanje nedjelje postati pravilom. Ali svjedoci smo da se pred naletom neoliberalne pohlepe razara i nedjelja, i

to u našoj domovini, gdje se 91% građana izjašnjava kršćanima. Tako je i Ustavni sud, pred pritiskom trgovačkih lanaca popustio i izišao iz europske tradicije i prakse, dopuštajući da poslodavci sami određuju radno vrijeme trgovina i proizvodnih mjesta, ugrožavajući tako i prava i zdravlje, tjelesno i duševno, hrvatskih građana. I tako su zakonodavac - hrvatski Sabor i njegov cenzor - Ustavni sud, još 2006. godine omogućili da privatni interes manjine prevlada nad javnom dobrobiti - zdravstvenom, socijalnom, obiteljskom i duhovnom - većine građana. Oni koji su nametnuli svoj stav cijeloj Hrvatskoj zacijelo ne žele razumjeti da hrvatski građani ne će trošiti više, nego već troše na svoje potrebe, ako im se trgovine otvore - i nedjeljom. Jer građani će istu količinu novca trošiti od ponedjeljka do subote, budući da je subota već za većinu zaposlenika - neradni dan.

4. Zašto onda još u ropski položaj stavljati svake nedjelje i blagdana desetke tisuća, posebice žena, koje su kod nas najslabije zaštićena skupina u radnom odnosu? Konačno, upitajmo se: nisu li s tradicionalnim radnim vremenom - od ponedjeljka do petka - oduvijek bila usklađena i nastava đaka i studenata? Uostalom, znamo li da Povelja o temeljnim pravima iz Lisabonskog ugovora EU u svom čl. 31. ozakonjuje «pravo na razdoblje dnevnog i tjednog odmora», a u čl. 91. pravo radnika na «radne uvjete koji poštuju njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo»? Ne nalaže li ista Povelja u čl. 93. svima još i dužnost «pomirenja obiteljskog i profesionalnog života»? Nije li, dakle, nedjelja jedino vrijeme koje nitko ne bi smio dirati i ugrožavati? Jer, istraživanja Međunarodne organizacije rada (ILO - OIT) i drugih institucija su pokazala da je «rad u neuobičajeno vrijeme, navlastito tijekom vikenda, škodljiv za sigurnost, zdravlje, dobrobit i ravnotežu između života i rada» te da je uzrok brojnih «nesreća na radu i obolijevanja».

5. Znamo, razumijemo i prihvaćamo da postoje službe od općeg i javnog interesa koje moraju pružati usluge - zdravstvene,

sigurnosne, urbane, prometne... i nedjeljom i blagdanom. Znamo i to da je potrebno prihvatiti određenu fleksibilnost u turističkim područjima, ali takva područja imaju i zemlje sa snažnom turističkom djelatnošću, pa ipak uspijevaju poštivati nedjelju. Ali kod nas vidimo da se širi agresivna i izrabljivačka tendencija u privatnim uslužnim djelatnostima koje nije potrebno pružati baš u nedjelju i blagdane i to prema tisućama žena, zaposlenima u trgovini, koje i inače rade prekovremeno - i vrlo često neplaćeno - ne samo svagdanom, nego i nedjeljom i blagdanom, za minimalne plaće od 2.500 kuna, ne imajući često ni jedan slobodan dan, ili pak dobivajući taj dan kad su njihova djeca u školama, a obitelji na poslu ili izvan kuće. I, na kraju, ne bježimo od činjenice da se ovim pozivom borimo i za pravo svih kršćanskih vjernika - ne samo katolika - da svetkuju dan Gospodnji pribivajući nedjeljnoj misi. Jer nije čovjek radi nedjelje, nego je nedjelja radi čovjeka.

6. Prije godinu dana pokrenuta je inicijativa Europskog saveza za nedjelju (ESN), kao širokog kruga civilnog društva diljem Europe, s ciljem da se na nacionalnim razinama i na onoj Europske unije zaštiti nedjelja, slobodna od rada i blagdan za sve. U EU ta inicijativa do sada nije posvuda uspjela, jer je Unija oko ovog pitanja oklijevala, pa je očekivati da će ESN pokrenuti Europsku komisiju da posvuda zakonski pokrene zaštitu slobodne nedjelje. Ovaj mrežni Savez, što okuplja već 55 velikih sudionika i 23 potporne institucije, podsjeća da je u EU nedjelja već priznata kao tjedni dan odmora, ali samo u Direktivi za zaštitu mladih ljudi na radu. Inicijativu za slobodnu nedjelju za sve je svesrdno podržala i Komisija biskupskih konferencija zemalja članica EU. Savez sada ponovo poziva sve da se zalažu «Zajedno za dostojanstveno radno vrijeme», za poštene i pravedne uvjete rada, te da tu svoju volju iskažu, na različite načine u svojim državama.

7. Komisija Iustitia et Pax HBK podsjeća da se ona već u dva navrata, u lipnju 2000. i

u studenom 2004. godine živo zalagala za očuvanje kulture slobodne nedjelje i za ozakonjenje neradne nedjelje u Hrvatskoj. U tom smislu i duhu, Komisija poziva kršćane i sve ljude dobre volje u Hrvatskoj da se pridruže ovoj plemenitoj - građanskoj, ljudskoj i kršćanskoj - europskoj akciji solidarnosti i da je od 4. ožujka oživotvore svojim inicijativama i suzdržavanjem od kupovanja i obilazaka trgovina nedjeljom, te da o tome izvještavaju Europski savez za nedjelju i hrvatske medije. I, na koncu, Komisija potiče, navlastito kršćanske i katoličke saveze i udruge, ali i sindikate i stranke, da se pridruže

Europskom savezu za nedjelju - www.europeansundayalliance.eu - te da i oni podrže inicijative ovog velikog pokreta za slobodnu i ljudskiju nedjelju. Uvjereni smo da će to biti snažno svjedočenje solidarnosti sa žrtvama diktature profita, a za vjernike istovremeno i djelotvoran i autentičan znak korizmenog odricanja. «I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti» (Mt, 6,18).

U Zagrebu, 29. veljače 2012.

*dr. sc. Vlado Košić,
biskup sisački,
predsjednik Komisije*

PORUKA ZA DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Poštovane redovnice,
redovnici i posvećeni laici,
drage sestre i braćo u Kristu!

U ime Vijeća HBK za Ustanove posvećenoga života i Družbe apostolskoga života i u ime Vijeća Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica želimo vam blagoslovljen i Božjom milošću ispunjen Dan posvećenoga života.

Hrvatsko je redovništvo uvijek promicalo evanđeoske i općeljudske vrijednosti u sredinama u kojima je djelovalo. Od svojih prvih dana, u suradnji s mjesnim ordinarijima, nastojalo je oko izgradnje boljega i plemenitijega društva na svim razinama njegove egzistencije: u znanosti, u kulturi, u karitativnim i humanitarnim aktivnostima, u brizi za socijalno najugroženije, a iznad svega u navještaju riječi Božje i proslavi spasenjskoga djela Isusa Krista. Ono i danas ima takvo poslanje. Zato bismo vas htjeli podsjetiti i usmjeriti vašu pažnju na neka područja posebno važna za život Crkve i društva u novonastalim okolnostima u Hrvatskoj i svijetu. Čini se, naime, da sljedeće tri odrednice bitno utječu na oblikovanje suvremenoga

mentaliteta i uvelike usmjeravaju ljudsko djelovanje.

Prvo, globalizacija u najširem smislu te riječi i novi oblici međusobnih odnosa koji umanjuju ili potpuno uklanjaju nekadašnje prepreke u sporazumijevanju i zajedničkome djelovanju. Ova odrednica našega vremena otvara nova područja za širenje kršćanskih ideala, ali istodobno povećava mogućnost manipulacije ljudskim uvjerenjima, usmjerenjima i u konačnici ljudskim životima. S obzirom na našu konkretnu stvarnost, možda je moto posjeta pape Benedikta XVI. našoj domovini najbolji odgovor na globalističke trendove: «Zajedno u Kristu». Ovaj poziv na zajedništvo odnosi se na sve nas, na Crkvu u cjelini, a to znači i na hrvatsko redovništvo. Zato je pronalaženje novih oblika zajedništva prijeko potrebno. U tome se smislu i nedavno ujedinjenje HKVRP-a i HUVRP-a u jednu Konferenciju može razumjeti kao odgovor hrvatskoga redovništva na poziv Benedikta XVI. Na izazov globalizacije, naime, redovništvo nije odgovorilo protuglobalističkom ideologijom, nego se odlučilo za još veće međusobno povezivanje radi boljega i potpunijeg postizanja ciljeva vlastitih

karizmi. Vjerujemo da će ovo ujedinjenje pridonijeti i sveopćoj redovničkoj solidarnosti s potrebitima i nemoćnima, kojih je u ovo vrijeme recesije nažalost sve više.

Drugo, sekularizacija i apsolutizacija ljudske autonomije, koje sve više zahvaćaju i tradicionalno kršćanske sredine. Na ovaj izazov Crkva odgovara pozivom na novu evangelizaciju. U tome redovništvo ima posebnu ulogu. Sve su redovničke institucije, naime, evangelizacijske, čak i one izrazito kontemplativne i klauzurne. Posebno ističemo evangelizacijski karakter svjetovnih redova i institucija posvećenih laika. Budući da je potrebna nova evangelizacija, potrebna je i reafirmacija specifičnih poslanja u novim eklezijalnim, kulturološkim i društvenopolitičkim uvjetima. Stoga potičemo na promišljanje i djelotvorno promicanje potencijala redovničkih karizma radi prikladna naviještanja evanđelja i obznanjivanja nauka Katoličke crkve, čiji je konačni smisao postojanja objava Istine i ostvarenje sveopćega ljudskog spasenja.

Treća odrednica našega vremena koju bismo htjeli ovom prilikom spomenuti jest kulturološki i moralni pluralizam koji, u svome radikalnom obliku, može izazvati i uzajamnu svjetonazorsku i religioznu netrpeljivost. Crkva u Hrvata i njezino redovništvo imaju dugu tradiciju suživota i suradnje s

ljudima različitih kultura i svjetonazora, ali i iskustvo očuvanja vlastite kulturološke izvornosti i kršćanskoga identiteta. Zato vjerujemo da je redovništvo kadro ponuditi prikladan odgovor na izazov pluralizma i pridonijeti ekumenskomu i međureligijskom dijalogu, ne samo u okvirima Republike Hrvatske, nego i na široj europskoj razini. Stoga vas pozivamo na vjernost kršćansko-katoličkim i redovničkim idealima, ali i na širokogrudno prihvaćanje drugih u njihovoj različitosti. Time će se i misionarska dimenzija redovništva još više učvrstiti i zadobiti ono obličje koje zahtijeva ovo vrijeme i ovaj životni prostor.

U ime Vijeća HBK i Vijeća Konferencije, još jednom vam želimo blagoslovljen Dan posvećenoga života!

Zagreb, na dan obraćenja sv. Pavla, 25. siječnja 2012.

*Mons. Mate Uzinić, predsjednik
Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i
družbe apostolskog života*

*U ime Vijeća Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica
o. Vinko Mamić, OCD, predsjednik
HKVRPP*

s. Jasna Lučić, dopredsjednica HKVRPP

POSLANICA PREDSJEDNIKA HRVATSKOG CARITASA
VARAŽDINSKOG BISKUPA JOSIPA MRZLJAKA
U POVODU TJEDNA SOLIDARNOSTI
I ZAJEDNIŠTVA S CRKVOM I LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti. (Lk 12,34)

Dragi vjernici, korizma je za nas vjernike vrijeme kada nastojimo učvrstiti i produbiti svoju vjeru, te se više posvećujemo molitvi, postu i pokori, kako nas na Pepelnicu poziva

sv. Matej (Mt 6, 1-6.16-18). Isus nam je dao primjer kakvi trebamo biti prema Ocu i ljudima: ponizni, blagi, strpljivi, dobrohotni, znati trpjeti, vršiti svoju misiju.

Treća korizmena nedjelja već je šestu godinu prepoznata kao vrhunac Tjedna soli-

darnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, kada prikupljamo i materijalnu pomoć za naše sunarodnjake. Kolektom koja se na današnji dan prikuplja u župama u cijeloj Hrvatskoj pomažemo našim sunarodnjacima u materijalnim potrebama. Međutim, ovom akcijom želimo ih i ohrabriti da ne popuštaju pred malodušnosti, da ne bježe od odgovornosti čekajući da netko drugi rješava njihove teškoće. Želimo im biti podrška u nastojanjima da se zlu odlučno suprotstave snagom dobra, da im križ koji nose bude putokaz i svjetlo, da se svladaju bolna iskustva prošlosti kako bi se u istini gradilo društvo dostojno čovjeka i ugodno Bogu. Prisjetimo se stoga riječi Svetog Oca Ivana Pavla II. koje je izgovorio za svoga drugoga pastoralnog pohoda Bosni i Hercegovini a kojima nas ohrabruje da udruženim snagama i uzdajući se u Boga možemo i moramo malo - pomalo, liječiti nezacijeljene rane koje nosimo s obje strane granice:

«Budite glavni graditelji svoje budućnosti! Vaše istinsko blago čini postojanost vašeg karaktera te vaša bogata ljudska kulturna i vjerska baština po kojoj se poznajete. Ne mirite se sa sudbinom! Uistinu, nije lako početi iznova. To traži žrtvu i postojanost, a zahtijeva također vještinu sijanja i strpljivost čekanja. Ali znajte da je ponovni početak ipak moguć. I uzdajte se u Božju pomoć, kao i u čovjekovu poduzetnost!»

Ove očinske, prijateljske i ohrabrujuće Papine riječi zavrjeđuju da ih dobro upamti ova naša generacija, ali i one koje dolaze. Čuvajući ih u pameti i srcu, one nas nadahnjuju da iskažemo svoju solidarnost sa sestrama i braćom u Bosni i Hercegovini. Tako molitvenim hodom organiziranim u župama diljem Hrvatske u tjednu od 5. do 11. ožujka 2012. svjedočimo našim dragim sunarodnjacima iz raznih dijelova Bosne i Hercegovine da znamo što su proživjeli, da nam je poznata njihova duga kušnja, da znamo za težinu patnje koja svakodnevno prati njihov život, kao i za napast što na njih vrebala - kako ne bi

izgubili hrabrost i nadu u bolju budućnost. Nadahnuti primjerom Isusove majke Marije, koja je vjerno pratila svoga Sina na križnome putu, i svi mi, vjernici u Hrvatskoj, osobito molimo za čvrstoću vjere hrvatskog naroda u našoj Domovini i u Bosni i Hercegovini te širom svijeta, kamo su mnogi otišli i u ovo naše vrijeme.

Vjerujemo da se budućnost solidarnosti treba graditi na zajedništvu osoba, a ponajprije u obitelji. Iskonsko i odgovorno zajedništvo koje se njeguje u obitelji temelj je i škola društvenoga zajedništva i solidarnosti. Bez solidarnosti u obitelji neće biti ni solidarnosti izvan obitelji. Bez shvaćanja i obrane obitelji, neće se moći shvatiti društvo kao ljudsku obitelj, a ni Crkvu niti župu kao veliku obitelj kršćana. Podsjetio nas je na to i posjet svetog oca Benedikta XVI, kada smo osobito među našim mladima vidjeli da postoji druga i drukčija Hrvatska, ona mlade generacije neopterećene podjelama i svađama, ona koja treba dobiti priliku da zemlji osigura budućnost.

Istu tu solidarnost, zajedništvo i povezanost, unatoč granicama dviju država, osjetili smo i ove godine na redovitom zajedničkom zasjedanju biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Neka naša braća u vjeri u Bosni u Hercegovini po djelima naše solidarnosti osjete da pratimo i znamo njihove potrebe, te da činimo ono na što nas Isus potiče i poziva: da čineći dobro pobjeđujemo zlo. Pokažimo da djelotvorna ljubav prema bližnjemu nadilazi križ bolesti, nemoći, siromaštva i ostavljenosti; drugim riječima: križ svih mogućih kriza. Pokažimo da je ona put do uskrsnuća, do novog života. Plodna korizma siguran je put do Života.

Na Pepelnicu 2012.

*Josip Mrzljak,
varaždinski biskup
i predsjednik Hrvatskog Caritasa*

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG PLENARNOG ZASJEDANJA HBK

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika HBK-a đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića održano je 23. siječnja u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu, priopćilo je Tajništvo HBK. Na zasjedanju je sudjelovao i apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Casari.

Izvješće o radu Komisije za hrvatski martirologij podnio je njezin predsjednik biskup Mile Bogović. Prema odluci HBK-a i BKBiH-a, komisija vodi brigu o žrtvama s područja Hrvatske i BiH. U radu komisija surađuje s državnim Uredom za pronalaznje, obilježavanje i održavanje grobišta žrtava komunističkih zločina nakon Drugoga svjetskog rata. Kao primjer kvalitetnog rada biskup Bogović istaknuo je djelovanje hercegovačkih franjevaca koji sustavno rade na prikupljanju podataka o mučenicima na svome područja. U pripremi je znanstveni skup koji će dati doprinos otkrivanju i upri-
sutnjenju vjerničko-mučeničkog elementa u

stradanjima. Biskup Bogović je istaknuo da treba započeti s istraživanjima na terenu i odrediti u svakoj biskupiji odgovornu osobu.

Vlada Republike Hrvatske obavijestila je biskupe o novom sastavu Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske. U Biskupsku komisiju HBK-a za odnose s državom, na čijem je čelu kardinal Josip Bozanić, uz postojeće članove izabrani su mons. Mate Uzinić i mons. Ivan Šaško.

Vijeće za obitelj HBK-a preimenovano je u Vijeće za život i obitelj.

Biskupi su se s čuđenjem osvrnuli na izjave ministra zdravlja Vlade Republike Hrvatske o početku ljudskoga života koje su u javnosti odjeknule kao nestručne, nehumane i ideološki motivirane.

Na zasjedanju je bilo govora i o funkcioniranju pojedinih tijela ureda i ustanova HBK-a te su određeni delegati koji će predstavljati HBK na pojedinim događanjima.

Tajništvo HBK

XIV. REDOVNO GODIŠNJE ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE BK BIH I HBK

PRIOPĆENJE

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije održali su svoje XIV. redovno godišnje zajedničko zasjedanje 30. i 31. siječnja 2012. u Nadbiskupskom ordinarijatu u Sarajevu.

Predsjedali su mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, i mons. dr. Marin Srakić, nadbiskup đakovačko-osječki, a sudjelovali su svi biskupi iz Bosne i Hercegovine i 19 biskupa iz Republike Hrvatske. Biskup Komarica i nadbiskup Srakić zaželjeli su dobrodošlicu biskupima koji po prvi put sudjeluju na zajedničkom zasjedanju: dubrovačkom biskupu mons. Mati Uziniću, vojnom biskupu u BiH mons. Tomi Vukšiću i biskupu koadjutoru porečko-pulskom mons. Draženu Kutleši.

S osobitom pozornošću biskupi su razmotrili Pismo-Poruku od 14. siječnja 2012., koju im je uputio državni tajnik pape Benedikta XVI. kardinal Tarcisio Bertone. Izrazili su zahvalnost za pismo u kojem vide ponovni znak trajne brige Svetog Oca za Crkvu u BiH. Raduje ih da Sveta Stolica prepoznaje godišnje zajedničko zasjedanje dviju Biskupskih konferencija kao «dodatan znak jedinstva Katoličke Crkve u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini» te da to jedinstvo čini «zajednička vizija uloge, odgovornosti i djelovanja Crkve». Biskupi Bosne i Hercegovine ponovno su uputili riječi zahvalnosti za sve akcije koje su pokrenuli biskupi Hrvatske sa svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i vjernicima kako bi pomogli članovima biskupijskih zajednica u BiH u dijelovima u kojima je stanje posebno teško. Spomenuli su da su iz svih biskupija u Hrvatskoj putem partnerstva pomagali obnovu razorenih župa u BiH te da su realizirane brojne plemenite akcije suradnjom biskupija, župa, Caritasa i drugih crkvenih institucija. Svi su biskupi suglasni da treba još više poraditi na razini pastoralne povezanosti posebno kada

je riječ o pohodima izbjeglim i prognanima Hrvatima iz BiH u Republici Hrvatskoj.

Svjesni težine stanja u kojem se nalaze katolici u BiH, koji su golemoj većini Hrvati, a dodatno potaknuti pismom državnog tajnika Bertonea, biskupi su razmišljali o načinima intenziviranja svoga zauzimanja za budućnost Crkve u Bosni i Hercegovini. Izrazili su posebnu zabrinutost zbog nejednakopravnosti hrvatskog naroda u BiH s druga dva naroda te istaknuli potrebu raditi na svim razinama da svaki narod i svaki čovjek u svakom dijelu Bosne i Hercegovine ima jednaka prava. Nadaju se da će u tom duhu biti i zauzimanje nedavno formirane Vlade i Sabora Republike Hrvatske kao i Predsjedništva, a osobito nedavno formiranog Vijeća ministara BiH te Parlamentarne skupštine BiH. U duhu spomenutog Pisma-Poruke kardinala Bertonea odlučni su i ubuduće «suradivati s civilnim vlastima i sa svim osobama dobre volje» u cilju poboljšanja stanja «alarmantnih podataka» o katolicima u BiH.

U duhu intenzivnije brige za Crkvu u Bosni i Hercegovini s ciljem međusobne snažnije povezanosti i obostrana obogaćivanja u duhovnoj povezanosti, svake godine redovito se provodi i akcija Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH o čemu su izvijestili predsjednici Hrvatskog Caritasa biskup Josip Mrzljak i Caritasa BK BiH biskup Komarica. Biskupi su izrazili osobitu zahvalnost svima koji su svojom molitvom, materijalnim prilogom ili na drugi način izrazili blizinu Crkvi i ljudima u BiH u potrebi, napominjući da je većina medija u Hrvatskoj u svemu tome imala plemenitu ulogu. Također su izrazili radost zbog sve snažnijeg molitvenog zajedništva, ali i zahvalnost što je prošlogodišnja prikupljena pomoć bila znatno veća nego prijašnjih godina. Ovogodišnji Tjedan solidarnosti održat će se u tjednu od 4. do 11. ožujka 2012. Biskupi

su upoznati i s inicijativama za ovogodišnji Tjedan solidarnosti s ciljem većeg senzibiliziranja javnosti u Hrvatskoj za solidarnost i zajedništvo s ljudima i Crkvom u BiH te poticanja na međusobno pomaganje i njegovanje susreta i uzajamnih posjeta vjernika i izgradnje duhovnog zajedništva.

Rektor Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima mons. dr. Jure Bogdan upoznao je biskupe o aktualnom stanju u spomenutom Zavodu: o broju svećenika studenata (24), zavodskim statutima, djelovanju Uprave, duhovnog života u Zavodu, urađenim doktorskim disertacijama studenata i magistarskim gradusima i slično. Biskupi su zahvalili rektoru Bogdanu i suradnicima na njihovoj savjesnoj brizi za instituciju koja ima osobito značenje za Crkvu u Hrvata. Saslušali su i Izvješće predsjednika Biskupske komisije za spomenuti zavod biskupa Vlade Košića. Raduje ih da studenti, unatoč pojedinim primjedbama, svoj boravak u Rimu osjećaju kao povjerenje dano im od biskupa, koje žele opravdati svojim studijem. Biskupi su zahvalili peteročlanoj Biskupskoj komisiji kojoj ovom akademskom godinom istječe petogodišnji mandat.

Predsjednik Vijeće HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu biskup Pero Sudar u svom izvješću upoznao je biskupe s radom i nastojanjem Vijeća u koordinaciji hrvatske inozemne pastve. Ravnatelj Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu fra Josip Bebić prikazao je stanje u 197 hrvatskih katoličkih misija širom svijeta kao i rad Ureda koji od sada svoje sjedište ima u novoj zgradi Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Biskupi izražavaju radost što Hrvati katolici u iseljeništvu, ne samo prve i druge generacije, rado i u velikom broju sudjeluju u liturgijskim, pastoralnim, socijalnim i kulturnim događanjima u hrvatskim katoličkim župama i misijama. Razmotrili su i konkretne poteškoće kao i prijedloge biskupa Sudara i ravnatelja Bebića te prihvatili određene obveze i dali konkretne naputke. Zahvalni su svim pastoralnim djelatnicima u misijama i podupiru njihovo zalaganje.

Predsjednik Komisija HBK i BK BiH za Hrvatski martirologij biskup Mile Bogović izvijestio je o radu Komisije čiji su članovi voditelji vice/postulatura za beatifikaciju ili kanonizaciju nekoga od svjedoka vjere te stručnjaci za crkvenu i svjetovnu povijest 20. stoljeća. Kao neposredni zadaci spomenuti su: znanstveni skup, koji bi se trebao održati u mjesecu travnju 2012. godine u Zagrebu, i osnivanje biskupijskih povjerenstava. Istaknuta je želja da cjelokupni rad Komisije bude doprinos otkrivanju i uprisutnjenju vjerničko-mučeničkog elementa u stradanjima. Istaknuli su važnost kršćanskog gledanja na žrtve, gdje se naglasak stavlja na poštovanje mučenika, a ne na okrutnosti mučitelja.

Kroz izvješće predsjednika Vijeća za misije biskup Slobodana Štambuka biskupi su upoznati o nekim važnim poveznicama između Papinskih misijskih djela HBK i BK BiH. Pohvalili su zajedničke inicijative spomenutog Vijeća kojim nastoje uvijek iznova buditi misijsku svijest kod vjernika te biti trajna potpora misionarima i misionarkama u njihovu blagoslovljenom radu naviještanja radosne vijesti.

O prevođenju i odobravanju liturgijskih tekstova biskupe je izvijestio predsjednik Vijeća za liturgiju HBK biskup Ante Škvorčević.

Biskupi su 30. siječnja slavili zajedničku Euharistiju u sarajevskoj katedrali Presvetog Srca Isusova te nakon Mise molili na grobu sluge Božjega dr. Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa. Euharistiju je predslavio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, a propovijedao nadbiskup Srakić. Prigodnu riječ uputio apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico.

Sarajevo, 31. siječnja 2012.

*Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH*

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj:128/2012.

Krk, 8. ožujka 2012.

PLENARNI PREDUSKRSNI SVEĆENIČKI SASTANAK

Pozivam na preduskrsni plenarni svećenički sastanak sve svećenike, bogoslove i klerike. Sastanak će se, kako je najavljeno u prošlom broju Službenog vjesnika, održati **u srijedu 28. ožujka 2012. godine** u Biskupskom dvoru u Krku i imat će sljedeći

o iskustvima rada s obiteljima govori mons. Renzo Bonetti, župnik u Bovolone, Verona, Italija.

13.00 sati: zajednički ručak

14.15 sati: nastavak rada: obavijesti, priopćenja, razno.

DNEVNI RED:

9.30 sati: pokorničko bogoslužje i prigoda za ispovijed u katedrali, predvodi mons. Anton Valković

10.15 sati: osvježanje i okrepa u atriju pred dvoranom biskupije

10.30 sati: u dvorani: *Obitelj – subjekt evangelizacije u kući, u svom životnom okruženju i u župi.* O temi i

Mole se oni koji imaju neko priopćenje da o tome na vrijeme obavijeste potpisanog biskupa. Ponovno molim sve svećenike da sudjeluju na čitavom tijeku sastanka. Toga dana, ako je potrebno, neka se otkažu večernje mise.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

* * * * *

Naknadno je dogovoreno da će 28. ožujka 2012. u 18.30 mons. Renzo Bonetti, o temi koju će iznijeti na Plenarnom svećeničkom sastanku, progovoriti i vjernicima laicima, posebno bračnim parovima koji se okupljaju u obiteljskim zajednicama, vjeroučiteljima, te ostalim zainteresiranima za ovu problematiku.

* * * * *

Broj: 154/2012.

Krk, 27. ožujka 2012.

VELIKI ILI SVETI TJEDAN

Svečana godišnja proslava Vazmenog otaštva u Svetom Tjednu započinje na Maslinsku nedjelju.

Na VELIKI ČETVRTAK, 5. travnja u 10.00 sati Biskup će u katedrali slaviti svečanu koncelebriranu Misu posvete ulja.

Na toj će Misi svećenici obnoviti svoja svećenička obećanja. Na ovu Euharistiju pozivam sve svećenike, redovnike, redovnice, klerike, bogoslove i sjemeništare. Zahvaljujem svećenicima čijim strpljivim radom svake godine lijepi broj naših vjernika sudjeluje na Misi posvete ulja. Uvjeren sam da će se na vaš poziv i ove godine odazvati velik broj vjernika.

Svećenici vrbničkog i omišaljskog dekanata te župnik Krka neka animiraju ovogodišnje krizmanike i potaknu ih na sudjelovanje na misi Krizme u katedrali.

Katedralni župnik će se pobrinuti za dostatan broj ispovjednika koji će, prema običaju, u katedrali ispovijedati od 8.30 do 9.45 sati. Svećenici će u župama upozoriti vjernike na ovu mogućnost.

Sve svećenike, redovnike, klerike, bogoslove i sjemeništara pozivam u 12.00 sati na objed u Biskupskom dvoru.

Na večer se u svakoj župi slavi samo jedna sveta Misa Večere Gospodnje. Neka se svi svećenici toga pridržavaju i koncelebriraju na toj misi. Svećenici koji su prije podne slavili s Biskupom Misu posvete ulja mogu slaviti i Misu Večere Gospodnje. Svećenici i redovnici u gradu Krku pozvani su na Misu Krizme i na Misu Večere Gospodnje u katedralu.

Milostinjom Velikog četvrtka pomažemo djelo ljubavi za potrebne. Već više godina ovom milostinjom pomažemo župu Cer u Bosni. I ove ćemo godine tim darom pomoći gradnju u ratu srušene njihove župne crkve.

VELIKI PETAK je za vjernike dan posta i nemrsa. Svake godine milostinja današnjeg dana ide za pomoć Svetoj Zemlji i Istočnim Crkvama – milostinja za sveta mjesta.

I ove godine Zbor za Istočne Crkve uputio je snažan apel za potporu kršćanskoj zajednici u Svetoj zemlji. Poruka, koju je pot-

pisao kardinal Leonardo Sandri, pročelnik spomenutoga zbora, poziva sve crkvene zajednice da potaknu posebne pothvate molitve i bratskoga milosrđa u korist kršćana toga područja, svjesni trpljenja koje podnose. Za Kristove učenike cijeloga Srednjeg Istoka neprijateljsko je raspoloženje kruh svagdašnji koji hrani vjeru, a ponekad se daje čuti i odjek mučeništva u svojoj aktualnosti – istaknuto je u poruci.

Iseljavanje je kršćana sve veće zbog nepostojanja mira koje nastoji osiromašiti nadu, pretvarajući se u strah od samoće pred budućnošću koja izgleda kao da postoji samo u napuštanju vlastite domovine. Kardinal Sandri stoga, na tragu Papinih poziva na mir i solidarnost, traži od kršćana u cijelomu svijetu da podupru brojne nacрте Kustodije Svete zemlje, od obnove bogoštovnih mjesta, do djela u korist mladih i najsiromašnijih obitelji, škola, centara za zdravstvenu skrb, potreba za stanom, mjestâ za okupljanje, te stipendijâ.

Dužnost nam je vratiti duhovnu baštinu koju smo primili od njihove tisućljetne vjernosti istinama kršćanske vjere. To možemo, i imamo učiniti svojom molitvom, konkretnom pomoći i hodočašćima – istaknuo je kardinal te napomenuo da ćemo se na Veliki petak, okupljeni oko Kristova Križa, osjetiti u zajedništvu s tom svojom braćom i sestrama.

Skupljene milostinje će se kao i prijašnjih godina redovitim putem poslati na Ordinarijat koji će ju proslijediti dalje.

Potaknimo stoga vjernike da i ove godine velikodušno pomognu ovu akciju svojim molitvama i darovima.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 155/2012.

Krak, 27. ožujka 2012.

SUSRET OBITELJSKIH ZAJEDNICA

– USKRSNI PONEĐJELJAK, 9. TRAVNJA 2012. –

Pozivam sve obiteljske zajednice na području Krčke biskupije da se okupe na zajedničko druženje na Uskrsni ponedjeljak, 9. travnja, s početkom u 14 sati u Oazi Kraljice Mira u Krku. Želim da taj susret protekne u opuštenom blagdanskom raspoloženju. Ipak nastojat ćemo da to vrijeme bude i korisno provedeno pa ćemo zajednički i u grupama razmotriti način rada s obiteljskim zajednicama kako ga provodi svećenik Renzo Bonetti iz biskupije Verona u Italiji.

Taj će svećenik na plenarnom preduskrsnom sastanku svećenika izložiti svoj vrlo zanimljiv način rada. Želimo time obogatiti i naše obiteljske zajednice.

Na ovaj susret, na Uskrsni ponedjeljak, mogu doći također angažiraniji vjernici, članovi župskih vijeća i vjeroučitelji. Tijekom susreta bit će prigode za zajedničku okrjepu, a pri kraju susreta slavit ćemo svetu misu.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 156/2012.

Krak, 27. ožujka 2012.

NEDJELJA DOBROG PASTIRA – DAN MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA

– 29. TRAVNJA 2012. –

Četvrtu vazmenu nedjelju – 29. travnja 2012. – obilježit ćemo u našim župnim zajednicama molitvom za duhovna zvanja. Neka se te nedjelje, pozove vjernike na žarku molitvu da Gospodin podari dovoljan broj svetih svećenika, redovnika i redovnica našoj biskupiji i cijeloj Crkvi.

U rubrici «Dokumenti» donosimo Poruku Svetog Oca Benedikta XVI. za ovaj dan.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 157/2012.

Krak, 27. ožujka 2012.

MJESEC SVIBANJ

U našoj je biskupiji dugogodišnji običaj da se pred svaki svibanj s nekoliko riječi podsjetimo na duhovno ozračje toga mjeseca koje je drago svakoj kršćanskoj duši. To je

ozračje koje nam svima pomaže intenzivnije doživjeti ljepotu vjere dok se osjećamo okupljeni oko Majke Marije kojoj u sinovskoj odanosti možemo otvoriti svoja srca sa svim

našim potrebama, tegobama, tjeskobama... Iskustva utjecanja u zagovor Blažene Djevice Marije, hodočašća u marijanska svetišta te molitva sv. krunice jaki su duhovni elementi upisani u memoriju Crkve. Jednako tako oni su i duhovni poklad našega naroda koji je i u daljoj ali i bližoj prošlosti zazivao Mariju za pomoć. O tom vjerničkom senzusu svjedoči nam i iskustvo naših zajednica koje se na svibanjskim pobožnostima okupljaju znatno brojnije negoli inače.

Zato je pastoralno veoma razborito da se vjernicima, koji tu traže duhovnu okrepu i tu se nalaze kao u posebno dragom duhovnom prostoru, ponudi svake godine neku ideju, neku duhovnu vrijednost ili potrebu oko koje će se zajedno okupiti.

Zato neka i ovog svibnja ova pobožnost bude okrenuta aktualnim potrebama naše mjesne Crkve i našega naroda. Neka se po

večerima izmjenjuju molitve za papu, biskupa, svećenike, đakone i naše bogoslove, neka se Mariji predaju naše obitelji te neka se moli vjeru za muževe i žene, za djecu i mlade, za sve naše starije. Ovo je prigoda da se moli i za tolike druge potrebe obiteljskog života ne isključujući ni one koja se tiču raznih krivih shvaćanja braka i obitelji, raznih muka, od nesigurnog posla i neimaštine, preko onih koja se odnose na odgoj djece i brige za njihovu budućnost, do tolikih drugih nakana koje iznjedri pastoralna zabrinutost i vjera u obilan Marijin zagovor.

Iznađimo načina te na svibanjske pobožnosti potaknimo djecu, u molitvu angažirajmo naše mlade i bračne drugove i učinimo što god je moguće da svibanj zasja iskrenom pobožnošću i živom vjerom.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 158/2012.

Krk, 27. ožujka 2012.

ŽUPNI UPRAVITELJ

O službi župnog upravitelja u sada važećem Zakoniku kanonskog prava iz 1983. godini govore kann. 539-540.

Kan. 539 glasi: «Kad je župa prazna ili kad je župnik zbog zatočeništva, izbjeglištva ili progonstva, nesposobnosti ili slaba zdravlja ili kojega drugog razloga spriječen u obavljanju pastoralne službe u župi, neka dijecezanski biskup što prije odredi župnog upravitelja, to jest svećenika koji neka zamjenjuje župnika prema odredbi kan. 540».

Crkveni zakonik razlikuje između *prazne* župe i *spriječenosti* župnika da vrši svoju službu. Župa je *prazna* kad župnik umre ili mu je prestala služba zbog razloga navedenih u kan. 538 (uklanjanje, premještaj, odreknuće, istek vremena), a novi župnik još nije imenovan. Kad je *župnik spriječen* u vršenju

svoje službe, on ostaje u toj službi, ali ne može vršiti pastoralnu službu koja je vlastita župniku. U kanonu se kao razlozi za spriječenost navode: izbjeglištvo, progonstvo, nesposobnost, slabo zdravlje (fizičko, psihičko), čemu se dodaje «ili kojega drugog razloga », što pokazuje da se ne radi o taksativnom nego o ilustrativnom nabrojanju razloga spriječenosti. I u jednom (*sede vacante*) i u drugom slučaju (*sede impedita*) dijecezanski biskup treba «što prije» imenovati župnog upravitelja prema kan. 540. Ne navodi se točno vrijeme u kojem treba biti imenovan župni upravitelj, ali izraz «što prije» upućuje da to treba biti bez puno odlaganja kako župna zajednica ne bi trpjela zbog nedostatka pastoralne skrbi i uprave.

Obveze i prava župnog upravitelja navedena su u kan. 540, koji glasi:

«§ 1. Župni upravitelj obvezan je istim dužnostima i ima ista prava kao i župnik, osim ako dijecezanski biskup odredi drukčije.

§ 2. Župni upravitelj ne smije raditi ništa što bi bilo na štetu župnikovim pravima ili bi moglo škoditi župnim dobrima.

§ 3. Pošto župni upravitelj završi svoju službu, neka podnese župniku račun.»

Župni upravitelj je naime svećenik koji zamjenjuje župnika u župi koja je prazna ili čiji je župnik spriječen u vršenju svoje službe. Zakonik ne navodi koje sve uvjete i kvalifikacije treba imati župni upravitelj, ali sigurno treba biti prikladan i sposoban za svoju službu. Po definiciji župni upravitelj nema stalnost u službi kakvu ima župnik (usp. kan. 522), nego je po naravi stvari njegova služba privremena, to jest dok se u slučaju prazne župe ne imenuje župnik ili dok u slučaju spriječenosti župnika ne prođu razlozi za tu spriječenost. Budući da dijecezanski biskup imenuje župnog upravitelja, on donosi odluku i o razrješenju te službe nakon što utvrdi da su prestali razlozi za spriječenost župnika i da je župi stoga ponovno osigurana redovita pastoralna skrb župnika.

U načelu župni upravitelj ima iste obveze i ista prava kao i župnik, osim ako dijecezanski biskup odredi drukčije. Dijecezanski biskup naime može župnom upravitelju odrediti djelokrug njegove službe, bilo da ga oslobodi nekih obveza koje su svojstvene župniku ili mu ograniči neka prava koja inače ima župnik. Ako to biskup ne učini, prema općoj kanonskoj odredbi župni upravitelj je u obvezama i pravima potpuno izjednačen sa župnikom (npr. vršenje službi koje su posebno povjerene župniku prema kan. 530, pravno zastupništvo župe prema kan. 532, obveza mise *pro populo* prema kan. 534 kao

i ostale obveze i prava župnika prema kanonskim odredbama).

Spriječeni župnik, ali i nitko drugi osim biskupa, nije ovlašten i ne može ni u čemu po svojoj prosudbi ograničavati ili ometati vršenje tih obveza i prava župnog upravitelja. Naime, već sama kanonska odredba daje župnom upravitelju neka ograničenja kad u kan. 540 § 2 propisuje da «ne smije raditi ništa što bi bilo na štetu župnikovim pravima ili bi moglo škoditi župnim dobrima», a u § 3 mu nalaže da po završetku službe «podnese župniku račun». Ovaj «račun» se ne odnosi samo na materijalno poslovanje župe (blagajnički dnevnic), nego na cjelokupno upravljanje župom (župna administracija), kao i na pastoralno djelovanje (izvješće o pastoralnim aktivnostima u župi: npr. o podijeljenim sakramentima, raznim susretima, inicijativama za buđenje i sazrijevanje u vjери članova župne zajednice, itd.). Taj «račun» će župni upravitelj podnijeti župniku koji nakon prestanka spriječenosti nastavlja vršiti župničku službu ili, ako je takav slučaj, novoimenovanom župniku, a biskup treba biti o svemu tome obaviješten.

Prema kan. 541 § 1, ako nije moguće «što prije» providjeti župnog upravitelja, upravljanje župom u slučajevima prazne župe ili spriječenosti župnika treba preuzeti župni vikar, a ako ih je više, onaj koji je stariji po imenovanju. Ako župa nema župnog vikara, tu privremenu upravu preuzima župnik određen krajevnim pravom. U krajevno pravo spadaju odluke dijecezanskog biskupa koji može odrediti da u takvim slučajevima, dok se ne imenuje župni upravitelj, privremeno upravljanje župom preuzme npr. dekan ili susjedni župnik ili svećenik kojega biskup za to odredi.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

POTVRDA O PRAVNOM SLJEDNIŠTVU

U postupku povrata oduzete imovine Crkvi traži se i potvrda o pravnom sljedništvu župe. Ta je potvrda dokaz da je župa pravna sljednica nekog pravnog crkvenog bića koje je u povijesnom izvratku navedeno kao vlasnik nekretnine. Do sada je bila praksa da su se u svrhu izdavanja te potvrde župnici obraćali Biskupskom ordinarijatu (nekada i samo usmenim, često telefonskim, putem).

Neke su mjerodavne državne institucije koje provode takav postupak međutim počele smatrati nepotpunom potvrdu koju je Ordinarijat izdavao u dosadašnjem obliku te vraćati predmet na ponovni postupak i na nadopunu dokaza i podataka.

Konkretno, potvrda mora biti opskrbljena dodatnim ispravama i podacima iz kojih se može utvrditi:

- kada je osnovano pravno biće na čije ime glasi nekretnina
- kakvo je bilo to pravno biće (njegova narav i svrha)
- kada je prestalo postojati i kada je ugašeno njegovo djelovanje

- kada je i kako prešlo u sastav sadašnje župe za koju se potvrđuje da je pravna sljednica tog bića
- kada je osnovana pravna sljednica, to jest župa pod sadašnjim pravnim nazivom

Stoga se pozivaju župni uredi da o ovome vode računa i da od sada Ordinarijatu dostavljaju pismenu molbu da izda potvrdu o pravnom sljedništvu, a da prethodno provjere i istraže u župnom uredu i arhivu župe sve navedene potrebne elemente i da ih izričito navedu u molbi. Imaju li župe tražene podatke i kojim ih ispravama mogu potkrijepiti? Naime, tek na temelju potvrde o pravnom sljedništvu koja će sadržavati sve te elemente, može se računati da će potvrda o pravnom sljedništvu koju izdaje Biskupski ordinarijat biti valjani i potpuni dokaz da je neka župa uistinu pravna sljednica dotičnog bića i da će se postupak za povrat imovine, uz pomoć i te potvrde, uspješno okončati.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

IZ KATEHETSKOG UREDA

Broj: 30/2012.

Krk, 21. ožujka 2012.

HODOČAŠĆE DJECE KRČKE BISKUPIJE NA GROB BISKUPA MAHNIĆA 2012.

– 21. TRAVNJA 2012. –

Poštovana/i!

Hodočašće djece viših razreda osnovne škole na grob biskupa Mahnića organizirat će se i ove godine u subotu, 21. travnja. Prema ranijem dogovoru geslo svih susreta je: *«Svijetli trag biskupa Antuna Mahnića»*, a svake se godine daje određeni naglasak. Budući je ova godina u znaku 20. godišnjice Pokreta za život Krčke biskupije, misao vodilja je *«Život kao dar»*.

Da bi se što bolje pripremili za ovo hodočašće donosimo neke važnije informacije i naputke:

1. Hodočašće će započeti u **10.00 sati** okupljanjem djece u Katedrali. Potom će biti sveta misa koju će predvoditi o. Biskup. Završetak s ručkom u «Oazi Kraljice Mira» predviđen je oko **15.00 sati**.

2. U obzir dolaze učenici viših razreda osnovne škole s naglaskom na **5., 6. i 7.** razred.

3. Organizacija putovanja je u nadležnosti župnih ureda u suradnji s vjeroučiteljima u školi. Molimo da do **17. travnja** javite na Katehetski ured broj hodočasnika radi organizacije, a pogotovo hrane.

4. Na župnoj katehezi i vjeronauku u školi potaknite djecu da mole molitvu na sličici s likom biskupa Mahnića.

5. U pripremi na hodočašće djeca će po župama u suradnji s vjeroučiteljima u školi upotrijebiti jednu kutiju u obliku srca. U tu kutiju neka sva djeca ubace list papira na kome će biti napisana njihova poruka: što bi

željeli u životu - koje vrednote živjeti, provoditi, za njih se zalagati... Svaka župa odredit će jednog predstavnika koji će tu kutiju nositi u procesiji prikaznih darova i staviti je na pripremljeno mjesto ispred oltara.

6. Pjevanje pjesama u liturgiji, koje vam dostavljamo u privitku, predvodit će djeca iz župe Krk. U prilogu vam dostavljamo pjesme koje će se pjevati. Radi boljeg i aktivnijeg sudjelovanja djece u liturgiji trebalo bi to s njima uvježbati. Kao i prethodnih godina na kraju mise predstavnici župa donijet će na grob biskupa Mahnića po jedan cvijet. Svaka župa treba odrediti svog predstavnika i javiti se vjeroučiteljici Mirjani Žužić. Molitvu vjernika molit će predstavnici dekanata. Čitanje čita vjeroučitelj iz pastoralnog područja Rab-Pag. Milostinja koja se sakupi na misi namijenit će se za potrebe Biskupijskog caritasa.

7. Potrebno je u pripremi uvježbati himnu biskupu Mahniću koju su rado i zdušno djeca pjevala prethodnih godina. Himnu već imate od ranije poslanu u mp3 formatu, a oni koji to nemaju mogu je preuzeti s web stranice naše biskupije: www.biskupijakrk.hr (katehetski ured)

8. Nakon završetka programa u Katedrali, uslijedit će odlazak u «Oazu Kraljice Mira» gdje će se podijeliti ručak i nastaviti s druženjem i igrom.

O ostalim pojedinostima bit ćete naknadno obaviješteni.

Mr. Anton Peranić, predstojnik

PROLJETNA KATEHETSKA ŠKOLA

Povjerenstvo za Katehetsku proljetnu školu Nacionalnog katehetskog ureda Hrvatske biskupske konferencije, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, organizira Katehetsku proljetnu školu za vjeroučitelje u osnovnim školama koja će se održati u Zagrebu, Nadbiskupijski pastoralni institut, Kaptol 29, od 20. do 21. travnja 2012. godine.

ne. Tema Škole je: *Otajstvo Kristova života – dvanaestogodišnji Isus u hramu (Lk 2, 41-52). Zavidljenost kao pedagoški princip*

Zainteresirani se obavezno trebaju prijaviti na adresu www.ettaedu.eu

Mr. Anton Peranić, predstojnik

STRUČNA VIJEĆA ODGOJITELJICA U VJERI RIJEČKE METROPOLIJE

Treće stručno vijeće

Vrijeme i mjesto: 5. svibnja 2012., Dječji vrtić Viškovo, Viškovo.

Tema: *Molitva u životu djeteta i odgojiteljica*; predavanje i radionica (s. Katarina Pišković).

Četvrto stručno vijeće

Vrijeme i mjesto: 2. lipnja 2012., Dječji vrtić Viškovo, Viškovo.

Teme:

1. *Bog kojeg tražim*; predavanje i radionica, Snježana Horvat, odgojiteljica u vjeri, mentor.
2. *Osvrt na proteklu pedagošku godinu 2010./2011. i izrada evaluacijskih listića*, Snježana Horvat, voditeljica stručnih vijeća.

IZ POVJERENSTVA ZA MLADE

Broj: 04/2012.

Krk, 22. veljače 2012.

PRIJAVE ZA SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI U SISKU 2012

Poštovani Župniče i Vjeroučitelju-ice!

Susret hrvatske katoličke mladeži održat će se 5. i 6. svibnja ove godine u Sisku pod geslom «U svjetlosti hodimo!» (1 Iv 1,7). Prijave mladih za SHKM (obrazac u Excelu) odvijat će se isključivo preko župnih ureda koji će ih putem e-maila: mladi-krk@hbk.hr proslijediti Povjereniku. Povjerenik će potom vašu župu prijaviti organizatoru u Sisak. Direktno prijave u Sisak, kao ni pojedinačne prijave nisu moguće. Donja dobna granica za sudjelovanje na susretu je 16 godina. Potaknite i stariju mladež.

Vjeroučitelje potičem da animiraju svoje đake za odlazak na ovaj susret! Neka se mladi potom jave svojim župnicima.

Rok za slanje prijave je do 30. ožujka. Kod prijave morate odmah uplatiti i kotizaciju u iznosu od 100 kuna i proslijediti novac Povjereniku. Preostali iznos, treba uplatiti do 01. svibnja. SHKM ove godine ima i humanitarni karakter, naime pola iznosa od kotizacija za susret (20 Kn) izdvojiti će se za studente slabijeg imovinskog statusa u Sisačkoj biskupiji.

Autobusi su već rezervirani za sve otoke, stoga je broj ograničen. Kako prijave budu pristizale, tako će se i autobusi puniti. Ukoliko svi autobusi budu puni i prije 30. ožuj-

ka, primit će te obavijest da su prijave završile. Prijava se smatra važećom ako je u cijelosti ispunjena i poslana na vrijeme. Reći samo broj polaznika, nije dovoljan. Rezervacije nisu moguće!

KRK (1/49, 1/59); CRES (1/49);
LOŠINJ (1/49); NOVALJA I RAB (1/49).

PO OSOBI:

KRK – 190 Kn; LOŠINJ – 260 Kn;

CRES – 220 Kn;

PAG I RAB – 240 Kn

(u cijenu je uključen: prijevoz, kotizacija za susret, biskupijska majica)

Susret je organiziran u dva dana. Prvi dan je dan zajedništva mladih katolika iz cijele Hrvatske, kao i inozemstva, a drugi dan mladi sudjeluju u programima župa domaćina.

Krčka biskupija imat će vlastite majice kao znak prepoznavanja i zajedništva mladih. Kod slanja vaše prijave, svakako napomenite koliko muških i ženskih majica želite.

O svim ostalim pojedinostima u slijedećem dopisu.

Saša Ilić, povjerenik

OKVIRNI PROGRAM SHKM SISAK 2012.

- SUBOTA, 5. SVIBNJA 2012. -

Program dobrodošlice od 9 do 13 sati

Od ranojutarnjih sati autobuse će dočekivati volonteri i prometna policija te ih

usmjeravati na prethodno određena parkirališta, (preporučamo da autobusi u Sisak dođu najkasnije do 11 sati).

Nakon smještaja autobusa volonteri će usmjeravati mlade prema centru grada.

Mladima i svim hodočasnicima bit će ponuđen bogat kulturni sadržaj u kojem će oni moći upoznati grad Sisak i Sisačku biskupiju. Bit će otvoreni svi muzeji, galerije i crkve.

Procesija 13 – 14 sati

U 13 sati započinje okupljanje ispred katedrale Uzvišenja Svetog Križa formiranje procesije. Procesija kreće u 14 sati ulicama grada do mjesta središnjeg misnog slavlja ispred crkve Sv. Kvirina.

Pretprogram 15 – 18 sati

Prigodan glazbeno-scenski i duhovni program, u slavljeničkom i molitvenom ozračju započinje u 15 sati, ispred crkve Sv. Kvirina. Program će animirati Biskupijski zbor mladih i mladi s područja Biskupije.

Svečano misno slavlje počinje u 18 sati, predvodi zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u zajedništvu sa svim hrvatskim biskupima i svećenicima. Propovijeda predsjednik Odbora HBK za mlade mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački.

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Siječanj

14. posjetio sestre Službenice Srca I. i M. u Svetom Jakovu i misio;
16. primio o. Zdenka Križića OCD;
20. sudjelovao na sjednici vodstva Pokreta za život;
21. sudjelovao u «Betaniji» u radionicama II. temeljne formacije animatora;
23. sudjelovao u Zagrebu na Izvanrednom plenarnom zasjedanju HBK;
24. sudjelovao na Teološko – pastoralnom tjednu u Zagrebu;
27. primio mons. Ivana Milovčića, ravnatelja Caritasa.

Veljača

1. sudjelovao na sjednici vodstva Pokreta za život;
2. na Dan posvećenog života sudjelovao na susretu redovnika i redovnica i slavio svečanu misu u katedrali;
5. u nedjelju, na Dan života, misio u katedrali i krstio četvero djece: Vita Crnčića, Karmelu Maglić, Antoniju Maraković i Luciju Strčić;
7. sudjelovao u Rijeci na sastanku biskupa Metropolijske;
9. primio vicerektora Bogoslovnog sjemeništa vlč. Božidara Mrakovčića;
14. predsjedao u Zagrebu sastanku nad/biskupijskih povjerenika za pastoral obitelji i sjednici Vijeća HBK za život i obitelj;
17. primio u Krku č. s. Anastaziju, s. Anitu i s. Karlu Mariju, karmelićanke;
18. posjetio u «Betaniji» sudionice duhovne obnove za žene koje se okupljaju oko programa «Marice Stanković»;

19. u Vrbniku krstio Krsta, 4. dijete Jasminke i Joška Grškovića, i Tonija, 1. dijete Antuna i Silvije Gršković;
22. u katedrali slavio svetu misu za početak korizme;
23. u Rijeci predsjedao Metropolitanskom odboru za obiteljski pastoral;
24. sudjelovao u Krku na sjednici vodstva Pokreta za život;
25. predsjedao sjednici Biskupijskog pastoralnog vijeća;
26. u Malom Lošinjju podijelio krštenje Anđeli Karčić, 4. djetetu Marka i Borke, i Matiji Josipu, sinu Ane i Mihaela Begić;
29. moderirao u Krku sastanak sa svećenicima ređenima unatrag 10 godina;

Ožujak

2. započeo pastirski pohod u Garici;
3. započeo pastirski pohod u Risiki;
4. svetim misama u Garici i u Risiki završio pastirski pohod u tim župama;
5. u katedrali slavio koncelebriranu misu prigodom godišnjice smrti biskupa Karmela;
7. i 8. bio u pastirskom pohodu u Baški;
9. s Generalnim vikarom bio u Zadru na dogovoru o studijskom danu obitelji i susreo se s našim sjemeništarcem Mihaelom Štromajerom;
10. podijelio sakrament sv. potvrde u Baški i završio pastirski pohod;
12. s katekumenima u Krku imao prvu provjeru;
13. bio u Lovranu sa svećenicima koji tamo sudjeluju na permanentnom obrazovanju i misio;
14. sudjelovao u Cresu na Biskupijskom susretu redovnica i misio za njih;

15. navečer misio u kripti prigodom 14. obljetnice svoga biskupskog ređenja;
16. u Nerezinama se susreo s krizmanicima župa Nerezine i Sveti Jakov, njihovim roditeljima i kumovima;
- u «Betaniji posjetio » i pozdravio vjeroučitelje okupljene na korizmenoj duhovnoj obnovi;
 - u Orlecu posjetio župnika vlč. Dinka Deželića;
18. posjetio župu Punta Križa i misio nedjeljnu euharistiju te razgledao tamošnji župni stan;
- u župi Sveti Jakov slavio svetu misu s podjelom sakramenta sv. krizme;
20. predvodio obred druge provjere katekumena u Krku;
21. posjetio s ekonomom A. Toljanićem, ing. R. Popovićem i A. Vukšićem gradonačelnika u Malom Lošinj u g. Cappellia;
- u benediktinskom samostanu u Cresu blagoslovio novouređenu biblioteku i misio svečanu misu povodom blagdana sv. Benedikta;
- 22., 23. i 25. obavio pastirski pohod župe Bašćanska Draga s podjelom sv. krizme;
24. sudjelovao na sprovodnim obredima za pok. nadbiskupa msgr. Antu Jurića u Splitu.
25. svečanom misom i podjelom svete potvrde završio pastirski pohod Drage Bašćanske;
- u Cresu, u franjevačkom samostanu, sudjelovao na susretu obitelji Lošinja i Cresa i slavio svetu misu;
26. u Gospiću sudjelovao na sjednici biskupa Riječke metropolije i koncelebrirao na svečanoj misi.

SVEĆENICI

VLČ. LUKA PALJEVIĆ – ŽUPNI UPRAVITELJ LINARDIĆA

Pošto je vlč. Antun Zazinović zbog potrebe liječenja i rehabilitacije spriječen u vršenju župničke službe, dekretom br.

100/2012. od 22. veljače 2012. vlč. Luka Paljević imenovan je, u smislu kan. 540 § 1, župnim upraviteljem župe Linardići.

BISKUPIJSKA ZAVRŠNICA VJERONAUČNE OLIMPIJADE

Ove se godine tradicionalno natjecanje vjeroučenika osnovnih škola 2012. «Vjeronaučna olimpijada» održalo s temom *Grkokatolici*. Djeca osnovnoškolskog uzrasta Krčke biskupije, točnije petih, šestih, sedmih i osmih razreda pripremala su se kako bi što bolje upoznala život Grkokatoličke crkve.

Prigodni susret i natjecanje sudionika, u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije te uz suradnju i podršku Upravnog odijela za obrazovanje, kulturu i sport u

Primorsko-goranskoj županiji, Glasa Koncila, Nacionalnog katehetskog ureda HBK, Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, održalo se u utorak, 21. veljače 2012. u Osnovnoj školi «Fran Krsto Frankopan» u Krku.

Vjeronaučna olimpijada započela u 9.30 u dvorani Biskupskog dvora u Krku. Riječi pozdrava i dobrodošlice natjecateljima i njihovim mentorima uputio je mr. Anton Peranić, predstojnik Katehetskog ureda. Potom je

krčki biskup mons. Valter Župan natjecateljima uputio riječi podrške i zaželio im uspjeh na Olimpijadi. Uz to ih je potaknuo na založeno sudjelovanje u nastavi vjeronauka i na sljedećim natjecanjima. Nakon toga sudionici su otišli prema Osnovnoj školi «Fran Krsto Frankopan». Tamo ih je dočekaio i pozdravio te im poželio uspjeh u natjecanju ravnatelj škole gosp. Serđo Samblić. Potom je voditelj natjecanja mr. Anton Peranić dao upute za natjecanje koje se sastojalo od tri dijela: pisanoga testa, tombole i «Milijunaka». Svih šest prijavljenih ekipa iz Cresa, Dobrinja, Novalje, Punta, Raba i Vrha uputilo se sa dodijeljenim im članovima nadzorne i prosudbene komisije u učionice na rješavanje pismenog testa u trajanju od 60 minuta.

Nakon prvog kruga natjecanja ekipe osnovnih škola Cresa, Raba, Novalje, Punta i Dobrinja zauzele su prvih pet mjesta na ljestvici privremenog poretka. Uslijedio je drugi krug natjecanja pod nazivom «Tombola» u kojem se ekipno rješavao test povezivanja odgovora s jednim od više postavljenih pitanja. Nakon te igre prve četiri ekipe ostale su u istom poretku, a ekipe Dobrinja i Vrha zamijenile su mjesta tako da je pravo sudjelovanja u trećoj igri dobila ekipa Vrha. U Igru «Milijunaka» sudjelovalo je pet najboljih ekipa. Tu nije došlo do nikakvih promjena u poretku, a Cres je osvojivši maksimalni broj bodova još više utvrdio prvo mjesto.

Tako se došlo do konačnog poretka. Prvo mjesto s 106,50 bodova osvojila je ekipa OŠ Frane Petrića iz Cresa u sastavu: Dorian Brnić, Ivana Mužić, Matej Salković i Sabino Sepčić pod vodstvom vjeroučiteljice mentore Dubravke Buničić. Oni će zastupati Biskupiju na državnom natjecanju u Križevcima od 26. do 28. ožujka 2012. Drugo mjesto s 90,25 bodova zauzela je ekipa OŠ Ivana Rabljanina iz Raba, a na treće mjesto s 64 boda plasirala se ekipa OŠ A. G. Matoša iz Novalje. Četvrto mjesto pripalo je Puntu, a peto Vrhu.

Na završnom natjecanju za učenike srednjih škola s 88 bodova Krčku biskupiju zastupat će SŠ Ambroza Haračića iz Malog Lošinja u sastavu: Mario Budinić, Karmela Crnović, Elena Murljačić i Franka Šimunković, pod vodstvom vjeroučitelja vlč. Krešimira Dajčmana.

Natjecanje je završeno oko 13.00 sati podjelom nagrada, koje je i ovaj put darovao naš biskup Valter, i priznanja natjecateljima i njihovim voditeljima, međusobnim čestitanjem i veseljem da ćemo se dogodine opet svi naći na ovom susretu, doduše s novom temom, možda i novim ekipama, ali još uvijek istom srdačnošću, gostoljubivošću i radošću.

Anton Peranić

SJEDNICA BISKUPIJSKOG PASTORALNOG VIJEĆA

U dvorani Biskupskog dvora u Krku, 25. veljače 2012. pod predsjedanjem biskupa Valtera Župana održana je druga sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća u ovom sazivu. Teme sjednice dogovorene su već na prvom susretu ovog Vijeća 17. rujna 2011. godine. Tada je zaključeno da će se i dalje pratiti rad s obiteljskim zajednicama što je učinjeno i na ovom sastanku. Naime, vijeć-

nici su analizirali rad s obiteljima po pojedinim pastoralnim područjima a zaključeno je kako će jedno novo svijetlo na rad s Obiteljskim zajednicama dati i dolazak mons. Renza Bonettija u Krk gdje će na Plenarnom svećeničkom sastanku progovoriti o iskustvu rada s obiteljima u njegovoj župi Bovolone u Italiji. O pastoralu mladih s naglaskom na osposobljavanje animatora te o mogućnos-

tima i vizijama rada sa starijim mladima, govorila je Jelena Kamalić iz Malog Lošinja. Mons. Anton Valković, generalni vikar, vijećnike je upoznao s planovima za predstojeću korizmu 2012. godine te o ishodu sastanaka koje je u tom vidu održao s gg. dekanima i povjerenicima za katehizaciju, mlade i duhovna zvanja. Upozoreno je i na potrebu

boljega planiranja raznih susreta kako ne bi dolazilo do nepotrebnih kolizija.

Na kraju sastanka dogovoreno je kako će slijedeći sastanak Biskupijskog pastoralnog vijeća biti u subotu 23. lipnja 2012. kako bi se moglo razgovarati o predstojećoj pastoralnoj godini te o pastoralnom planu za nju.

Anton Valković, generalni vikar

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA ZA REDOVNICE

U srijedu 14. ožujka održana je jednostavna korizmena duhovna obnova za redovnice Krčke biskupije u samostanu benediktinki u Cresu, s početkom u 15 sati.

Redovnice, pristigle sa svih otoka Biskupije – Cresa, Krka, Lošinja i Raba – okupile su se u dvorani samostana, gdje je povjerenik za ustanove posvećenog života Krčke biskupije vlč. Zvonimir Badurina – Dudić održao prigodan nagovor, koji se temeljio na korizmenoj poruci pape Benedikta XVI.

Povjerenik je istaknuo kako Sveti Otac odmah na početku korizmene poruke stavlja naglasak na ono što je najvažnije u našem kršćanskom životu: «Korizma nam još jednom pruža mogućnost razmišljati o središtu kršćanskog života – ljubavi». U nastavku je povjerenik pozvao na ljubav izraženu konkretnim djelima, podsjećajući na Isusovu prisposobu o posljednjem sudu (Mt 25, 31-46), kada ćemo biti suđeni upravo po mjeri ljubavi, po mjeri «obilježnosti rassetom ljubavlju», istaknuo je povjerenik. Ukazao je na važnost radosnog služenja, citirajući Papu: «Korizmeni je put označen molitvom, zajedništvom, šutnjom i postom u iščekivanju uskrsne radosti». Kao primjer takvog služenja naveo je život uzoritog kard. Franje Kuharića.

Iz kratkog biblijskog ulomka iz poslanice Hebrejima: «Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela» (Heb 10,24), Sveti Otac stavlja naglasak na glagol

pazimo kako bi nas upozorio na «duhovnu neosjetljivost», ravnodušnost jednih prema drugima u tjelesnom, moralnom i duhovnom smislu002E

Prisposobe o dobrom Samaritancu (Lk 10, 29-37), te ona o bogatašu i Lazaru (Lk 16, 19-31), «pružaju primjere onoga što predstavlja suštu suprotnost 'posvećivanju pažnje', promatranju drugoga s ljubavlju i sućuti», kako ističe Sveti Otac. Povjerenik je otvoreno rekao da takvih žalosnih pojava nažalost ima i među nama, Bogu posvećenima, te da smo tako upravo suprotni znak. Upozorio je na opasnost od gašenja djelovanja Duha Svetoga i od duhovne mlakosti te se pozvao na Papine riječi: «Kada neki kršćanin otkrije u drugome djelovanje Duha Svetoga, treba se radovati i slaviti Oca nebeskoga».

Duhovni nagovor završio je meditacijom «Upute za uskrsnuće», a cjelokupan nagovor moglo bi se sažeti riječima bl. pape Ivana Pavla II. iz apostolskog pisma *Novo millennio ineunte*, koje je naveo i papa Benedikt XVI. u korizmenoj poruci: «Draga braćo i sestre, prihvatimo trajno aktualan poziv da težimo 'visokom mjerilu redovitog kršćanskog života'», a to je svetost.

Nakon duhovnog nagovora uslijedila je pobožnost Križnoga puta, za koji je razmatranja napisao vlč. Badurina – Dudić. Po završetku pobožnosti sestre su imale priliku pristupiti sakramentu Pomirenja.

Duhovna obnova završila je Euharistijskim slavljem, koje je predvodio otac biskup mons. Valter Župan u koncelebraciji s vlč. Badurinom – Dudićem i tajnikom vlč. Vedranom Kirinčićem.

U prigodnoj homiliji otac biskup ohrabrio je nazočne redovnice podsjećajući na Božja mjerila, kojemu nije važna kvantiteta, nego kvaliteta, i naveo primjer iz povijesti izabranog naroda kada je sudac Gideon sa samo 300 vojnika pobijedio brojnu midjansku vojsku. Otac biskup potaknuo je redovnice na ozbiljan pristup i izgradnju duhovno-molitvenog života, kao i posvješćivanje vlastitoga poziva i poslanja. Istaknuo je važnost i moć molitve i posvjedočio kako je sam u važnim životnim trenucima zatražio molitvenu potporu redovnica. Izričito je rekao: «Bog očekuje upravo vaše duhovne in-

tervente, Bog očekuje vaše molitve». Homiliju je završio poticajnim riječima: «Mnogo puta nam prilike služe skoro kao napast. Čovjek može pomisliti: 'Zar nisam mogao svoj život bolje iskoristiti za neko socijalno dobro, za zauzimanje?' Velika je to laž. Crkva nije socijalna ustanova. Mnogi Crkvu prosuđuju po karitativnoj djelatnosti. Crkva nije karitativna ustanova. Crkva nije socijalna ustanova. Crkva ima naviještati Božju riječ, to joj je prva odluka. Sestre, to je i vaša odluka na vašem mjestu, u vašoj situaciji, u vašem životnom pozivu. Svjedočiti za uskrsnuće Isusa Krista, svjedočiti za živoga Boga – to je u prvom redu.»

Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je kratko druženje sestara.

s. Karla Džaja

DUHOVNA OBNOVA ODGOJITELJICA U VJERI I VJEROUČITELJ(ICA) KRČKE BISKUPIJE

Vrijeme u kojemu živimo i svjedočimo svoju vjeru zahtjevno je za one koji to žele činiti u punini. Ustvari, drukčije i nije moguće ako želimo u potpunosti ostvariti poziv i poslanje na koje smo kao kršćani pozvani. Danas je to sve vidljivije u svim oblicima i načinima kršćanskog života i služenja Bogu i ljudima.

Vjeroučitelji i vjeroučiteljice te odgajateljice u vjeri na poseban su način pozvani i poslani drugima naviještati Radosnu vijest «u zgodno i nezgodno vrijeme» (2Tim 4,2), svjedočiti beskrajnu Božju raspetu ljubav pred svijetom koji tu Ljubav najmanje poznaje pa s time i želi i traži. Ostvarujući sebe i svoje poslanje nalaze se između zemlje i neba, vjernih i nevjernih, onih otvorenih poticajima Duha Svetoga i onih zatvorenih te onih otvorenih nekim drugim i drugačijim poticajima svijeta koji nas okružuje, u kojem su pozvani radosno, pa i mučenički, u ljuba-

vi premošćivati duhovne rascjepove povjerenih im duša. Biti blizak Gospodinu, koji je prvi pozivao, naviještao, poučavao u Duhu i Istini, jedini je mogući način da se to njihovo poslanje ostvari i donese rod obilati. U svjetlu te spoznaje potrebno je napajati se na Izvoru poslanja, odmarati u oazi Njegove prisutnosti, krijepiti se Hranom vječnosti za ostvarenje u vremenu. Duhovna obnova vjeroučitelja i vjeroučiteljica, te odgajateljica u vjeri vrijeme je susreta sa samima sobom, drugima i Gospodinom od kojega primaju potrebne milosti za svoj život i rad. U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije, u Domu za duhovne obnove «Betanija» u Čunskom na otoku Lošinju, održan je tradicionalni trodnevni duhovni susret u trajanju od petka uvečer, 16.03., do nedjelje dopodne, 18.03. ove godine. U prisutnosti dvadesetak vjeroučitelja, vjeroučiteljica i odgajateljica u vjeri duhovnu je obnovu predvodio vlč. Zvonimir Badurina Dudić, župnik u Po-

ljicima na otoku Krku i duhovnik Pokreta za život Krčke biskupije.

Na početku susreta nazočnima se, riječima podrške i ohrabrenja, obratio i krčki biskup mons. Valter Župan koji je tom prigodom pozvao prisutne da budu duhovno jaki, znanjem potkrijepljeni i mudrošću ogrnuti kako bi mogli svakodnevno ići u susret izazovima koje pred njih stavlja vrijeme u kojem su pozvani ostvarivati svoj poziv. Također je istaknuo važnost međusobne podrške, suradnje i pomaganja u vremenima koja čovjeka često dijele unutar njega samoga i od drugih. Biti u svijetu i sa svijetom, no svijetu se ne suobličavati već ga svojim djelovanjem preobražavati, sveto je nastojanje koje sa sobom nužno nosi i križ neshvaćanja onih kojima smo poslani. Taj znak, bio je i ostatak će, dio svakog predanog vjeroučiteljskog poziva u vremenima iza nas, a osobito u vremenima ispred nas. No, po tom znaku biti ćemo spašeni jer «blago vama kad vas budu grdili i progonili i kad vam zbog mene budu lažno pripisivali svaku vrstu opaćine! Radujte se i kličite od veselja, jer vas čeka velika nagrada na nebesima!» (Mt 5,11-12), naglasio je Biskup.

Voditelj duhovne obnove, vlč. Zvonimir, nastojao je biranim i sažetim mislima uputiti na duhovne poruke i životne uzore svetaca i svetica, crkvenih otaca i naučitelja Crkve, te Duhom Svetim nadahnutih mislioca, čije riječi i primjeri dolaze u doticaj i nalaze odjek u svakom vremenu, a osobito u našoj sadašnjoj svakodnevnici. Sveti Josip kao sjajni uzor stoji pored Djevice Marije i svojom muževnom i očinskom prisutnošću grli i čuva, brine i vodi, i sam vođen Duhom Svetim, Svetu obitelj kroz sve kušnje i obiteljskog, vjerničkog i društvenog života. Tako on postaje svijetli primjer kršćanskog poslanja koje je bogato odvažnošću, pouzdanjem u Boga, predanošću i svjedočenjem

unatoč, naizgled, neostvarivim ciljevima. Zato crkveni dokumenti na poseban način potiču i nas danas da se zagledamo u njegov lik, da ga molimo za nebeski zagovor i nastojimo razmatrati njegovu ulogu u povijesti spasenja. Vrijeme u kojem živimo obiluje starim ideologijama u novom ruhu, u ime slobode upravo se ona sama zarobljuje, duh i duhovnost se niječe, normalnim se naziva nenormalno, a vjerski primitivizam i okultizam nudi se kao zamjena za «neuspjele» religije. Ciljano se nasrće na kršćanske vrijednosti želeći ih zamijeniti protuvrijednostima u obliku materijalizma, liberalizma, ateizma i antiteizma.

No Bog, koji je Gospodar vremena i vječnosti, alfa i omega, vodi povijest ka svojem ispunjenju. Ipak, unatoč prvom dojmu, svijetom teče tiha rijeka dobrote i milosti Božje, nenametljiva prisutnost izljeva Duha Svetoga na ljude, vremena i događaje, rekao je vlč. Badurina Dudić. Stvarnost koja nas zapanjuje u službi je Gospodina, jer «znamo pak da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani» (Rim 8, 28). Zato nema mjesta malodušnosti, već okrijepljeni vjerom pozvani smo, s kršćanskom nadom koja ne postiduje, ljubavlju Kristovom svladati zlo dobrim, preobražavajući lice zemlje.

U meditativnom ozračju, vjeroučitelji i vjeroučiteljice, te odgajateljice u vjeri imali su dovoljno vremena razmatrati o ovim i drugim riječima voditelja, te obnavljati se klanjanjem pred Presvetim i slavljenjem Euharistije, kako bi se osnaženi vratili na svoje duhovne njive, u svoje škole i zbornice, razrede i vrtiće gdje će nastaviti odvažno i predano u Kristu, s Kristom i po Kristu, svjedočiti raspetu ljubav.

Marko Karčić

SUSRET MLADIH KRČKE BISKUPIJE

U subotu, 24. ožujka, u Cresu je održan Biskupijski susret mladih u organizaciji Povjerenstva za mlade Krčke biskupije i Župe Cres. Tema ovogodišnjeg susreta mladih Krčke biskupije bili su mediji, a geslo «P(r)ovjereno!» Sudionici skupa, njih oko 250, su na biskupijski susret u Cresu doputovali s otoka Krka, Lošinja, Paga i Raba. Od cresa autobusne postaje, na koju su stizali autobusima, do središnjeg gradskog trga, na kojem su dobili majice s logom susreta, prolazili su špalikom kojeg su formirali domaćini.

U župnoj crkvi Sv. Marije Velike misu je predvodio kancelar Krčke biskupije preč. dr. Slavko Zec u koncelebraciji sa svećenicima koji su dopratili mlade iz svojih župa na Biskupijski susret. Na početku je prenio pozdravnu poruku krčkog biskupa Valtera Župana koji nije bio u mogućnosti i osobno sudjelovati na susretu mladih premda mu je to bila velika želja.

U propovijedi je preč. Zec podsjetio kako u evanđelju za Isusa kažu da «nikada nitko nije ovako govorio» te usporedio Isusov govor s današnjim medijima: «Pitam se govorimo li barem slično Isusu kroz sve te medije?» Preveo je samo značenje riječi «medij» kao «posredovati, prenositi, pronositi» te objasnio: «Dok me slušate i ja sam medij, a i vi ste jedni drugima medij jer posredujemo jedni drugima; samo je pitanje što posredujemo? I mi moramo pronositi, a ne samo prenositi svoje kršćanstvo jer pronositi znači prenositi s uvjerenjem, s osobnim potpisom. Molimo Isusa da nas ojača kako bismo ono što nam je povjereno provodili u svojim životima», zaključio je svoju propovijed preč. Zec.

U skladu s temom Biskupijskog susreta mladi su u prikaznim darovima na oltar prinijeli mobitel, televizor, radio-prijamnik, prijenosno računalo, časopis, Bibliju, te kruh i vino.

Nakon mise sudionici su se uputili u procesiji za Križem mladih kojeg su nosili domaćini do Osnovne škole Frane Petrića u kojoj je program nastavljen. Na početku je prikazan video s podsjećanjem na teme dosadašnjih biskupijskih susreta mladih, a zatim je Branko Koretić, povjerenik za mlade Sisačke biskupije, upoznao sve nazočne s tijekom priprema za Nacionalni susret mladih. Objasnio je geslo susreta «U svjetlosti hodimo» i mlade Krčke biskupije pozvao na Nacionalni susret mladih.

Mladi karmelićanin Ante Škugor iznio je svoje razmišljanje o temi Biskupijskog susreta mladih «Povjereno – provjereno», a zatim su uslijedila svjedočanstva gostiju između kojih su svoje glazbene nastupe imali zborovi mladih Cresa i Malog Lošinja. Dio svog glazbenog programa predstavio je i kršćanski rock sastav kojeg čine cresa srednjoškolci «Sum bonus».

Upravo su svjedočanstva javnih osoba, na razne načine vezanih uz medije, bila najatraktivniji dio ovogodišnjeg susreta mladih Krčke biskupije. O svom vjerničkom iskustvu svjedočili su Siniša Pucić, novinar «Novog lista» i urednik časopisa o beskućništvu «Ulične svjetiljke», pater Luka Rađa, poznat po sms-propovijedima kojima je nastavio svoje svećeničko poslanje i nakon teške nesreće, student Višeslav Foretić koji na Facebooku objavljuje pitanja i odgovore iz Youcat katekizma za mlade, TV-voditelj Robert Knjaz i pjevačica Marija Husar. Dvojica gostiju nisu bila osobno nazočna na susretu, ali su, u skladu s temom, bili predstavljeni kroz medije: o pateru Luki prikazan je film, a mladi su mu postavili poruku na blogu, dok je razgovor s Knjazom snimljen na trajektu između Cresa i Krka i prikazan na velikom platnu. Svaki na svoj način gosti su poručili sudionicima skupa kako treba slijediti Isusov put jer se jedino tako može voditi bogat i smislen život.

Na kraju susreta mladima su se obratili predstavnici organizatora: domaći župnik mons. Mladen Mrakovčić zahvalio se svima na sudjelovanju, a povjerenik za mlade Krč-

ke biskupije mr. Saša Ilijić zahvalio je domaćinima na izvrsnoj organizaciji.

Walter Salković

PRIOPĆENJE
APOSTOLSKE NUNCIJATURE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Apostolska Nuncijatura priopćuje da je danas, 10. ožujka 2012. Sveti Otac Benedikt XVI. imenovao Apostolskim Nuncijem u Južnoj Africi, Namibiji, Botswani i Swazilandu, sadašnjeg Apostolskog Nuncija

u Republici Hrvatskoj, preuzvišenog mons. Marija Roberta Cassarija, naslovnog nadbiskupa Tronta.

IN MEMORIAM**PREMINUO UMIROVLJENI SPLITSKO-MAKARSKI NADBISKUP ANTE JURIĆ**

Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić preminuo je u utorak 20. ožujka u sjemeništu «Redemptoris mater» Puli u 90. godini života, 65. svećeništva i 24. biskupstva.

Nadbiskup Ante rođen je 17. svibnja 1922. kao sedmo od desetero djece od oca Jakova i majke Marice. Osnovnu je školu pohađao u Vranjicu, gimnaziju u splitskom sjemeništu, filozofsko-teološke studije u Đakovu, Splitu i Zagrebu. Za svećenika ga je zaređio biskup Kvirin Klement Bonefačić 18. svibnja 1947. Iste je godine imenovan župnikom Desana u Neretvi. Godine 1953. imenovan je starijim prefektom u splitskom sjemeništu do zatvaranja sjemeništa od strane komunističke vlasti 1957. Od te godine do 1963. bio je župnik župe Gospe od Otoka u Solinu. Godine 1963. se ponovno djelomično otvara splitsko sjemenište, a don Ante je imenovan ravnateljem Sjemeništa. Godine 1968. vrši službu duhovnika u Bogoslovnom sjemeništu, a 1970. godine je imenovan duhovnikom malog Sjemeništa. Godine 1978. imenovan je župnikom, dekanom i biskupskim vikarom u Makarskoj. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 10. rujna 1988. nadbiskupom metropolitom Splitsko-makarske nadbiskupije, a biskupsko ređenje bilo je 16. listopada u konkatedrali sv. Petra. Splitsko-makarskom Crkvom upravljao je do umirovljenja 17. lipnja 2000. U zadnjem desetljeću je dio godine provodio kao duhovnik sjemeništa Redemptoris Mater u Puli, gdje je preminuo.

Sprovodno bogoslužje održano je u subotu 24. ožujka u konkatedrali svetoga Petra u Splitu. Sudjelovalo je 25 (nad)biskupa iz Hrvatske i BiH, apostolski nuncij mons. Mario Roberto Cassari, te više od dvije stotine svećenika iz cijele regije, brojni redovnici i

redovnice, mještani rodnog mu Vranjica i susjednog Solina, župa Desne i Makarske u kojima je pastoralno djelovao kao svećenik. Sprovodnu je misu predvodio predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić. Od pokojnika se je prigodnim govorom oprostio i njegov nasljednik u službi, splitsko – makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, koji je izložio životni put pok. nadbiskupa Jurića te mnogobrojna djela koja su obilježila njegovu nadbiskupsku službu: osnivanje novih župe u gradu Splitu, obnavljanje sjemenišne zgrade i utemeljenje Nadbiskupijske klasične gimnazije «Don Frane Bulić», osnivanje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u sastavu splitskog Sveučilišta, povrat stare biskupske zgrade, postavljanje više kamena temeljaca za nove crkve i pastoralne centre, obnavljanje mnogih crkvi i župnih kuća, ali, prije svega, zauzetost oko duhovne i moralne obnove obitelji i odgoja mladih naraštaja preko vjeronauka u školi i župne kateheze, kao i brigu za nova duhovna, svećenička, muška i ženska redovnička zvanja.

Oproštajni govor izrekao je i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, a u ime BK BiH i vjernika Bosne i Hercegovine vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić. U ime redovnika i redovničkih zajednica riječ zahvalnosti uputio je provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja dr. fra Željko Tolić, a u ime dijecezanskih svećenika dugogodišnji tajnik nadbiskupa Jurića don Stipe Lubas. U ime društvenih vlasti riječ zahvalnosti blagopokojnom nadbiskupu i iskrene sućuti rodbini uputio je župan Splitsko-dalmatinske županije Ante Sanader i splitska dogradonačelnica Anđelka Visković; u ime laika Neven Matijević, a u ime rodbine nećak Andrija Jurić.

Sprovodnim obredima prisustvovao je i naš biskup mons. Valter Župan u pratnji svog tajnika vlč. Vedrana Kirinčića. Povodom smrti nadbiskupa Ante Jurića biskup je

u ime Krčke biskupije i svoje osobno ime poslao pismenu sažalnicu splitsko - makarskom nadbiskupu mons. Marinu Barišiću.

Počivao u miru Božjem!

SADRŽAJ 2/2012.

BISKUPOVA VAZMENA PORUKA	29
DOKUMENTI	31
Apostolsko pismo u obliku motu propria pape Benedikta XVI. kojim se proglašava Godina vjere	31
Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere Kongregacije za nauk vjere	38
Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2012.	46
Poruka pape Benedikta XVI. za 49. Svjetski dan molitve za zvanja	49
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija.....	52
Pismo-Poruka za 14. zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH (Sarajevo, 30.-31.siječnja 2012.)	54
Poziv Komisije Iustitia et Pax HBK za poštivanjem nedjelje.....	55
Poruka za Dan posvećenog života	57
Poslanica Mons. Josipa Mrzljaka u povodu tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini	58
Priopćenje s Izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK.....	60
XIV. redovno godišnje zajedničko zasjedanje BK BIH I HBK – priopćenje.....	61
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	63
Plenarni preduskrsni svećenički sastanak	63
Veliki ili Sveti tjedan	63
Susret obiteljskih zajednica (Uskrsni ponedjeljak, 9. travnja 2012.).....	65
Nedjelja Dobrog Pastira – Dan molitve za duhovna zvanja (29. travnja 2012.)	65
Mjesec svibanj.....	65
Župni upravitelj.....	66
Potvrda o pravnom sljedništvu.....	68
IZ KATEHETSKOG UREDA	69
Hodočašće djece Krčke biskupije na grob biskupa Mahnića (21. travnja 2012.).....	69
Proljetna katehetska škola.....	70
Stručna vijeća odgojiteljica u vjeri Riječke metropolije.....	70

IZ POVJERENSTVA ZA MLADE	71
Prijave za Susret hrvatske katoličke mladeži u Sisku 2012.....	71
Okvirni program SHKM Sisak 2012.	71
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	73
O. Biskup	73
Svećenici: vlč. Luka Paljević – župni upravitelj Linardića	74
Biskupijska završnica Vjeronaučne olimpijade	74
Sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća	75
Korizmena duhovna obnova za redovnice	76
Duhovna obnova odgojiteljica u vjeri i vjeroučitelj(ic)a Krčke biskupije.....	77
Susret mladih Krčke biskupije	79
Priopćenje Apostolske Nuncijature u RH	80
IN MEMORIAM	81
Preminuo umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić.....	81

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinarijat.krk@ri.t-com.hr

Odgovara: mons. Valter Župan, biskup

Uredili: A. Valković, I. Žužić